

Рейтинговий звіт KOMS 004 – 004

Звіт про оновлення кредитного рейтингу позичальника

Одержувач рейтингу:	м. Комсомольськ
Тип кредитного рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Кредитний рейтинг:	uaA-
Прогноз рейтингу:	стабільний
Дата визначення:	06.04.2006 р.
Дата оновлення	04.12.2007 р.
Результат	підтвердження

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг позичальника (контрагента) визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна шкала кредитних рейтингів дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Кредитний рейтинг міста ґрунтується на аналізі за результатами I півріччя 2007 року економічних та фінансових показників, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності та перспективних планах на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій виконавчим комітетом Комсомольської міської ради, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата визначення/оновлення	06.04.2006 р.	26.09.2006 р.	26.06.2007 р.	04.12.2007 р.
Рівень кредитного рейтингу	uaA-	uaA-	uaA-	uaA-
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження	підтвердження

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaA характеризується високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності означає чутливість до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «-/+» означають проміжні категорії рейтингу відносно основних категорій.

Прогноз «стабільний» вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу міста Комсомольська підтримується:

- подальшим зростанням основних економічних показників міста протягом I півріччя 2007 року: обсягу реалізації промислової продукції на 28,4% до 1 471,1 млн. грн. (у розрахунку на одного мешканця в 4,6 рази перевищує середній показник по країні), обсягу інвестицій в основний капітал на 30,6% до 251,8 млн. грн. (у розрахунку на одного мешканця у 3,6 разів перевищує середній показник по країні), збільшенням обсягу роздрібного товарообороту на 75,7% до 52,5 млн. грн. (хоча у розрахунку на одного мешканця вказаний показник залишається меншим за середній по країні);
- збереженням в I півріччі 2007 року позитивної динаміки основних показників соціального розвитку міста: зростанням рівня середньомісячної заробітної плати на 21,5% до 1 589,8 грн., що перевищує загальноукраїнський показник на 30,0% та відсутністю заборгованості з її виплати; збереженням низького рівня офіційно зареєстрованого безробіття (0,33%), який залишається меншим за відповідний показник по країні (2,3%).
- помірним рівнем прямого боргового навантаження на бюджет міста станом на 01.07.2007 року (співвідношення прямого боргу Комсомольської міської ради до доходної частини бюджету міста на 2007 рік без урахування трансфертів) – 11,0%;
- нижчим, порівняно з більшістю міст України, обсягом капітальних вкладень у відновлення основних засобів (в тому числі житлового фонду, об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури міста), які необхідно здійснювати за рахунок коштів з бюджету міста.

Рівень кредитного рейтингу міста Комсомольська обмежується:

- збереженням монопрофільності економіки міста: підвищена залежність міста від діяльності ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат», яке за результатами I півріччя 2007 року році забезпечило близько 77,8% загального фонду доходної частини бюджету міста за відповідний період без урахування трансфертів;
- імовірне вповільнення темпів росту доходної частини бюджету міста у зв'язку з обмеженою базою оподаткування.

Зміст

ЗМІСТ	4
РЕЗЮМЕ	5
1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК МІСТА ПРОТЯГОМ І ПІВРІЧЧЯ 2007 РОКУ	12
1.1. НАСЕЛЕННЯ МІСТА, ТРУДОВІ РЕСУРСИ ТА РИНОК ПРАЦІ	12
1.2. ВИРОБНИЧА СФЕРА.....	14
1.2.1. Промисловість.....	14
1.2.2. ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»	15
1.3. ІНВЕСТИЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	22
1.3.1. Інвестиційна діяльність.....	22
1.3.2. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств і організацій.....	25
1.4. НЕВИРОБНИЧИЙ СЕКТОР	25
1.4.1. Торгівля і громадське харчування.....	25
1.4.2. Житлове та комунальне господарство міста	26
1.5. КОМУНАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ТА ЗЕМЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ.....	27
1.5.1. Земельні ресурси	28
1.5.2. Нерухоме майно, що перебуває в комунальній власності	28
2. БЮДЖЕТ МІСТА	30
2.1. АГРЕГОВАНИЙ БЮДЖЕТ м. Комсомольська за 2006 – І півріччя 2007 рр.	30
2.2. Виконання доходної частини бюджету м. Комсомольська за результатами І півріччя 2007 року	31
2.3. Виконання видаткової частини бюджету м. Комсомольська за результатами І півріччя 2007 року	38
3. БОРГОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ МІСТА	43
ВИСНОВОК	46
ДОДАТКИ	47
Додаток до рейтингового звіту № 1	48
Додаток до рейтингового звіту № 2	49
Додаток до рейтингового звіту № 3	50
Додаток до рейтингового звіту № 4	51
Додаток до рейтингового звіту № 5	52

Резюме

Цей аналітичний звіт розкриває основні зрушення, що відбувалися впродовж I півріччя 2007 року в соціально-економічній та фінансовій сферах м. Комсомольська, та оцінку (через процедуру оновлення рейтингу) їхнього впливу на спроможність Комсомольської міської ради виконувати свої боргові зобов'язання.

Деякі кількісні дані, які аналізуються в звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим значення одних і тих же показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Соціальна сфера та економіка міста

Основні показники соціально-економічного розвитку міста протягом I півріччя 2007 року наведено у таблиці.

Основні показники соціально-економічного розвитку м. Комсомольська за 2006-I півріччя 2007 рр.

Показник	2006 рік	I півріччя 2007 р.	Темп зростання у I півр. 2007 р. до I півріччя 2006 р., %
Чисельність населення, тис. осіб	54,3	54,3	100,1'
Рівень зареєстрованого безробіття, %	0,37%	0,33%	89,2'
Середньомісячна заробітна плата, грн.	1 309,0	1 589,8	121,5'
Заборгованість за заробітною платою станом на кінець періоду, млн. грн.	0,0	0,0	-
Питома вага середньооблікової кількості працівників у загальній чисельності населення, %	33,5	32,7	97,4'
Обсяг реалізації продукції промисловості, млн. грн. (у фактичних цінах)	2 474,9	1 471,1	128,4
Роздрібний товарооборот, млн. грн. (у фактичних цінах)	87,5	52,5	184,9
Інвестиції в основний капітал, млн. грн. (у фактичних цінах)	384,5	251,8	130,6
Прямі іноземні інвестиції, млн. дол. США	96,4	98,4	102,1'
Обсяги житлового будівництва, тис. кв. м	8,6	3,3	65,0

*- до 2006 року

Джерело: Виконавчий комітет Комсомольської міської ради

Населення міста, трудові ресурси та ринок праці

За результатами I півріччя 2007 року в м. Комсомольська спостерігається подальше збільшення чисельності наявного населення за рахунок превалювання механічного приросту над природним скороченням. Одночасно із покращенням демографічних показників у звітному періоді зберігаються позитивні тенденції на ринку праці:

низький рівень офіційно зареєстрованого безробіття (0,33%), висока середньомісячна заробітна плата (1 589,8 грн., проти 1 225,0 грн. в середньому по країні), а також відсутність заборгованості з її виплати.

При цьому спостерігається подальше скорочення загальної кількості зайнятих в економіці міста без урахування малого бізнесу, переважно, за рахунок зменшення працівників на промислових підприємствах, а саме на ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат». Зменшення кількості працівників на ГЗКу пов'язане з оптимізацією та автоматизацією процесів на цьому підприємстві. Згідно з інформацією, отриманою від Виконавчого комітету Комсомольської ради, скорочення чисельності зайнятих на комбінаті продовжиться і в 2008 році. Передбачається, що вивільнену робочу силу після проходження відповідного навчання буде працевлаштовано на електрометалургійному заводі «Ворскла-Сталь», активне будівництво якого ведеться неподалік міста.

Промисловий комплекс міста

Промисловий комплекс м. Комсомольська продовжує зберігати свою монопрофільність: провідне місце займає видобувна промисловість. За результатами I півріччя 2007 року обсяг реалізації промислової продукції у фактичних цінах складає 1 471,1 млн. грн., або 128,4% до відповідного періоду 2006 року. В розрахунку на одного мешканця міста цей показник в 4,6 рази перевищує середнє значення по країні.

ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» і надалі зберігає статус місто формуючого підприємства та залишається одним з найбільших виробників залізрудних окатишів в Україні. В звітному періоді спостерігається подальше зростання обсягу виробництва та реалізації продукції на цьому підприємстві. При цьому, активна маркетингова політика комбінату спрямована, переважно, на зовнішній ринок.

У географічній структурі реалізації продукції ПГЗК провідне місце і надалі посідають країни Центральної та Східної Європи, проте в I півріччі 2007 року значний обсяг продукції було відвантажено до Китаю, Японії та Туреччини.

Зважаючи на постійне розширення ринку збуту, ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» вкладає значні кошти на розширення діючих залізрудних родовищ (Горішне-Плавінське та Лавріківське) та розробку нових (Єриствське). Крім того, аби зменшити свою залежність від динаміки споживання залізрудної сировини металургійними комбінатами, а також коливання цін на світовому ринку ПГЗК проводить активні роботи з реалізації проекту з будівництва електрометалургійного заводу «Ворскла-Сталь».

Валюта балансу ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» за I півріччя 2007 року збільшилась на 9,2% до 3,9 млрд. грн., що, головним чином, було спричинено ростом обсягу готівкових коштів, основних засобів та запасів. Зважаючи на це, спостерігається значне зростання показників ліквідності підприємства. Також слід відзначити, позитивну динаміку показників фінансової

незалежності ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» та покращення структури зобов'язань за рахунок реструктуризації частини кредитів. Додаткові кошти було залучено в результаті розміщення 25% акцій комбінату на IPO групою Ferrexpo AG. Чистий прибуток підприємства в січні-червні 2007 року, проти відповідного періоду попереднього року збільшився майже в 2,8 рази, до 204,9 млн. грн., переважно, за рахунок збільшення обсягу реалізації продукції, а також скорочення фінансових витрат.

Інвестиційна діяльність

В звітному періоді в місті зберігається високий рівень інвестиційної діяльності. Зокрема, за обсягом інвестицій в основний капітал та іноземних інвестицій Комсомольськ випереджає середній показник по країні в 4,3 та 3,5 рази, відповідно. Хоча темп росту залучення іноземного капіталу в економіку міста поступово знижується.

Зважаючи на те, що в 2006 році було розпочато реалізацію 2 великих інвестиційних проектів ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у місті спостерігається стабільне збільшення суми інвестицій в основний капітал та високий темп росту обсягу будівельних робіт. При цьому обсяг введення в експлуатацію житла в Комсомольську, порівняно з відповідним періодом 2006 року, скорочується та в розрахунку на 1000 мешканців і надалі поступається середньому значенню по Україні.

Торгівля та громадське харчування

В I півріччі 2007 року в м. Комсомольську зберігається висока динаміка розвитку споживчого ринку, яка підтримується високою купівельною спроможністю населення міста, розширенням торговельної мережі та ненасиченістю окремих сегментів ринку. Так, темп росту обсягу роздрібного товарообороту за результатами звітного періоду складає 175,7%, до січня-червня 2006 року. Хоча в розрахунку на одного мешканця цей показник і надалі значною мірою поступається середньому значенню по Україні.

Житлово-комунальне господарство міста

Станом на 01.07.2007 р. ступінь покриття собівартості житлово-комунальних послуг тарифом у середньому складає більше ніж 85,0%. Незважаючи на значне підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги в 2006 році, в Комсомольську зберігається висока платіжна дисципліна населення за житлово-комунальні платежі. Зокрема, за I півріччя 2007 року прострочена заборгованість населення міста за житлово-комунальні послуги скоротилась на 15,9%.

Проте, загалом фінансовий стан комунальних підприємств погіршується: зростає обсяг простроченої кредиторської заборгованості та збитки.

Земельні ресурси та комунальна власність

Продаж земельних ділянок та об'єктів комунальної власності залишається основним джерелом отримання коштів на фінансування капітальних видатків бюджету міста Комсомольська. Загалом, за результатами I півріччя 2007 року питома вага надходжень від операцій з комунальним майном у структурі доходної частини бюджету міста складає 19,5% (в 2006 році 21,1%).

Впродовж I півріччя 2007 року було приватизовано 5 земельних ділянок загальною площею 112,6 га, внаслідок чого в звітному періоді до міського бюджету надійшло 3,6 млн. грн. Переважну більшість земель викупив ВАТ «ПГЗК», сплативши при цьому 6,5 млн. грн. наперед наприкінці 2005 року.

Станом на 01.07.2007 р. площа земель, що перебуває в оренді складає 313,9 га, проти 371,2 га станом на відповідну дату 2007 року. При цьому сума надходжень бюджету від оренди земельних ділянок, що знаходяться в комунальній власності, збільшилась в 1,5 рази, хоча переоцінка землі чи зміна орендних ставок у цьому періоді не проводилась.

Сукупні надходження від приватизації та оренди об'єктів комунальної власності в звітному періоді не перевищили 650,0 тис. грн. Їх динаміка значною мірою залежить від попиту, а також місця розташування, площ та стану об'єкта відчуження та оренди.

Бюджет міста

Для повного та всебічного вивчення показників бюджету міста Комсомольська бюджет був представлений у форматі бюджетного балансу.

Бюджет міста Комсомольська у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

Показник	2006 рік			I півріччя 2007 року		
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
Операційні надходження	58 180,1	16 072,3	74 252,4	35 423,6	5 998,5	41 422,1
Операційні видатки	54 927,9	5 739,0	60 666,9	34 518,1	2 677,2	37 195,3
Операційний баланс	3 252,2	10 333,3	13 585,6	905,4	3 321,3	4 226,7
Фінансовий дохід	568,5	0,0	568,5	1 265,7	0,0	1 265,7
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	242,0	0,0	242,0	478,7	0,0	478,7
Фінансовий баланс	326,5	0,0	326,5	786,9	0,0	786,9
Поточний баланс	3 578,7	10 333,3	13 912,1	1 692,4	3 321,3	5 013,7
Капітальні надходження	891,0	9 199,2	10 090,2	500,0	3 895,1	4 395,1
Капітальні видатки	3 396,2	13 753,9	17 150,1	799,7	5 544,0	6 343,7
Капітальний баланс	-2 505,2	-4 554,6	-7 059,8	-299,7	-1 648,9	-1 948,7
Баланс після капітальних видатків	1 073,5	5 778,7	6 852,1	1 392,6	1 672,4	3 065,0
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	0,0	-0,7	-0,7	0,0	-0,3	-0,3
Профіцит/дефіцит	1 073,5	5 779,4	6 852,9	1 392,6	1 672,6	3 065,3
Фінансування	-1 073,5	-5 779,4	-6 852,9	-1 392,6	-1 672,6	-3 065,3
Зміни залишків	-1 073,5	-299,5	-1 373,0	524,2	580,7	1 104,9
залишок на початок року	1 004,70	1 627,71	5 010,33	2 078,17	1 927,21	10 558,84
залишок на кінець року	2 078,17	1 927,21	6 449,53	1 553,99	1 346,49	12 227,69
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	-5 479,9	-5 479,9	-1 916,8	-2 253,3	-4 170,2
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	9 000,0	9 000,0	4 880,0	3 285,0	8 165,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	14 479,9	14 479,9	6 796,8	5 538,3	12 335,2

Джерело: Фінансове управління Комсомольської міської ради

В I півріччі 2007 року операційний баланс бюджету міста продовжує зберігати позитивне значення. При цьому місто не користується зовнішніми джерелами для фінансування тимчасових касових розривів, які виникають в переважній більшості міст України в результаті невідповідності динаміки надходжень, які формують загальний фонд доходної частини бюджету міста та графіка здійснення поточних бюджетних асигнувань.

Крім того, з 2006 року місто залучає додаткові кошти шляхом розміщення вільних грошових бюджетних ресурсів на депозитних рахунках у банку. В I півріччі 2007 року, проти попереднього року, сума процентного доходу збільшилась в 2,2 рази до 1 265,7 тис. грн. Слід відзначити, що в звітному періоді на депозитних рахунках у банку було розміщено вільні кошти спеціального і загального фондів, які утворилися в 2006-I півріччі 2007 року в результаті виконання бюджету міста з профіцитом.

На противагу цьому, капітальний баланс і надалі має від'ємне значення. При цьому спостерігається скорочення капітальних видатків, хоча їх обсяг у структурі видаткової частини бюджету залишається відносно високим.

Виконання доходної частини бюджету м. Комсомольська за результатами I півріччя 2007 року

Доходна частина бюджету міста за результатами I півріччя 2007 року була виконана в обсязі 47 015,2 тис. грн. (без врахування коштів, які передаються до бюджетів нижчих рівнів та з загального фонду в спеціальний), що складає 49,3% від затвердженого плану на 2007 рік з урахуванням змін. При цьому її структура характеризується зростанням питомої ваги трансфертів, насамперед, за рахунок значного збільшення обсягу соціально спрямованих субвенцій. Слід зазначити, що за результатами I півріччя 2007 року рівень виконання уточненого річного плану за цим джерелом надходжень є найнижчим – 41,5%. Динаміка надходження до бюджету міста коштів від приватизації землі та об'єктів, що знаходяться у комунальній власності, відповідає загальнодержавним тенденціям: 30-40% припадає на I півріччя, 50-60% на II півріччя. Сума недоїмки бюджету протягом I півріччя 2007 року скоротилась у 2,2 рази до 135,4 тис. грн. Це відбулось, виключно, за рахунок погашення частини податкового боргу за податком з доходів фізичних осіб.

Незважаючи на це, основним джерелом доходної бази м. Комсомольська залишаються податкові надходження, а саме податок з доходів фізичних осіб та плата за землю, які забезпечують більше ніж 50% доходної частини бюджету міста без урахування коштів, що передаються з однієї частини бюджету в іншу. Головним платником податків до бюджету міста залишається ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат», який забезпечує понад 60,0% зазначених видів платежів.

Виконання видаткової частини бюджету м. Комсомольська за результатами I півріччя 2007 року

За результатами звітного періоду з бюджету міста здійснено видатків обсягом 43 950,0 тис. грн., що складає 43,5% від затвердженого з урахуванням змін плану на 2007 рік. Зокрема, майже всі основні видаткові статті виконано на рівні нижчому ніж 48,0%. Загалом, видаткова частина бюджету міста за економічною класифікацією у 2007 році характеризується зростанням обсягу та питомої ваги поточних видатків, переважно, за рахунок збільшення суми поточних трансфертів населенню та органам державної влади. Тоді як обсяг капітальних видатків, затверджений на 2007 рік, майже відповідає рівню 2006 року. На фоні росту обсягу поточних видатків питома вага капітальних видатків скоротилась.

Видаткова частина бюджету міста за функціональною класифікацією, як і в попередніх періодах, має соціальне спрямування, основними видатковими статтями є видатки на освіту, охорону здоров'я (переважно асигнування на оплату праці

працівників бюджетних установ та нарахування на заробітну плату), питома вага яких у структурі витрат бюджету без урахування коштів, що передаються з однієї частини бюджету в іншу, перевищує 30,0%.

Крім того, значний обсяг бюджетних асигнувань проходить за такими видатковими статтями як будівництво та житлово-комунальне господарство. За результатами I півріччя 2007 року фактичний обсяг їх фінансування не перевищив 39,0% уточненого річного плану. Зазвичай, основна сума капітальних асигнувань бюджету міста припадає на II півріччя.

В 2007 році Комсомольськ зберігає статус міста-донора. Зокрема, місто щороку перераховує кошти до Державного бюджету в обсязі, який відповідає різниці між доходами та видатками, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів. У 2007 році обсяг цих коштів збільшиться вдвічі до 5,7 млн. грн. За результатами аналізованого періоду до Державного бюджету перераховано 50,0% запланованої річної суми.

Боргові зобов'язання

Станом на 01.07.2007 р. прямий борг Комсомольської міської ради складає 8,0 млн. грн. (облігації внутрішньої місцевої позики Комсомольської міської ради строком обігу 3 роки), пряме боргове навантаження на уточнений бюджет міста Комсомольська на 2007 рік без урахування трансфертів дорівнює 11,0%.

Консолідований борг м. Комсомольська з урахуванням прямого боргу, простроченої кредиторської заборгованості бюджету (547,5 тис. грн.), фінансових зобов'язань та простроченої кредиторської заборгованості комунальних підприємств міста (8 144,1 тис. грн.) складає 16 691,6 тис. грн.

1. Соціально-економічний розвиток міста протягом I півріччя 2007 року

1.1. Населення міста, трудові ресурси та ринок праці

У I півріччі 2007 року чисельність наявного населення Комсомольської міської ради майже не змінилась та складає 54,3 тис. осіб. Природне скорочення кількості мешканців (-0,1 тис. осіб) повністю покривається міграційним приростом (0,2 тис. осіб).

Ситуація на ринку праці в звітному періоді характеризується подальшим скороченням загальної кількості зайнятих в економіці міста без урахування малого бізнесу, переважно, за рахунок зменшення працівників на промислових підприємствах, а саме на ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат».

Детальну структуру зайнятих за видами економічної діяльності наведено нижче.

Таблиця 1.1. Середньооблікова кількість працівників за видами економічної діяльності (без урахування малого бізнесу) за 2006-I півріччя 2007 рр., тис. осіб

Вид економічної діяльності	2006 рік	I півріччя 2007 року
Зайнято на великих та середніх підприємствах, в тому числі:	18,2	17,7
Промисловість	12,8	12,4
Будівництво	0,4	0,3
Оптова і роздрібна торгівля	0,5	0,5
Охорона здоров'я та соціальна допомога	1,0	1,0
Освіта	1,3	1,3

Джерело: Виконавчий комітет Комсомольської міської ради.

Як видно з наведених даних, незважаючи на зменшення чисельності працівників, промисловий комплекс міста залишається основною сферою застосування праці мешканців міста. При цьому більше половини зайнятих в економіці міста без урахування малого бізнесу працює на ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» та його структурних підрозділах. Зменшення кількості працівників на ГЗКу пов'язане з оптимізацією та автоматизацією процесів на цьому підприємстві. Згідно з інформацією, отриманою від Виконавчого комітету Комсомольської ради, скорочення чисельності зайнятих на комбінаті продовжиться і в 2008 році. Передбачається, що вивільнена робоча сила після проходження відповідного навчання зможе отримати робочі місця на електрометалургійному заводі «Ворскла-Сталь», активне будівництво якого ведеться неподалік міста.

При цьому рівень офіційно зареєстрованого безробіття протягом аналізованого періоду знизився з 0,37% до 0,33%. Це значення залишається одним з найнижчих по Україні (в середньому по країні 2,3%).

При цьому темп росту рівня оплати праці по місту в січні-червні 2007 року випереджав загальнодержавне значення. За результатами звітного періоду

середньомісячна заробітна плата в Комсомольську досягла 1 589,8 грн., що на 30,0% більше за середній показник по Україні. Динаміку середньомісячної заробітної плати за видами економічної діяльності наведено в таблиці (Таблиця 1.2).

Таблиця 1.2. Середня заробітна плата за видами економічної діяльності в м. Комсомольську, грн.

Вид економічної діяльності	2006	I півріччя 2007 року	Темп росту, %
Промисловість	1 462,9	1 810,5	123,8
Будівництво	846,8	1 054,3	124,5
Оптова і роздрібна торгівля	1 325,7	1 700,3	128,3
Охорона здоров'я та соціальна допомога	696,4	777,9	111,7
Освіта	800,9	904,3	112,9
Готелі і ресторани	537,7	622,0	115,7
Фінансова діяльність	1 665,2	1 850,2	111,1
Державне управління	1 298,4	1 330,1	102,4
Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	917,4	940,3	102,5
Колективні, громадські та особисті послуги	809,1	912,3	112,8
Середня по місту	1 309,0	1 589,8	121,5

Джерело: Виконавчий комітет Комсомольської міської ради

Найбільш високооплачуваними видами діяльності в місті залишаються фінансова сфера, промисловість та торгівля. При цьому найнижчий темп росту середньомісячної заробітної плати в січні-червні 2007 року спостерігається в сфері державного управління та операцій з нерухомістю.

Незважаючи на відносно високий темп росту рівня оплати праці в готельно-ресторанному бізнесі за результатами I півріччя 2007 року, середньомісячна заробітна плата в цій сфері залишається найнижчою в місті.

Структура фонду заробітної плати, незважаючи на поступове скорочення чисельності працівників на економіко визначальному підприємстві міста – ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат», не зазнала суттєвих змін. Майже 80,0% припадає на промислові підприємства міста. Зважаючи на це, збереження негативної динаміки останніх років щодо чисельності робітників ГЗКу в наступних періодах, може призвести до скорочення основного джерела доходів бюджету – податку з доходів фізичних осіб. Поки що, зростання цього виду доходів бюджету підтримується, переважно, високим темпом росту рівня оплати праці робітників промислової сфери та підвищенням з 01.01.2007 р. ставки оподаткування.

Станом на 01.07.2007 р., як і на початок 2007 року, заборгованість з виплати заробітної плати по місту відсутня.

За результатами I півріччя 2007 року чисельність населення залишається незмінною – 54,3 тис. осіб. Ситуація на ринку праці, як і в попередніх періодах, характеризується низьким рівнем офіційно зареєстрованого безробіття (0,33%), високою, порівняно з середнім значенням по країні, заробітною платою (1 589,8 грн.) та відсутністю заборгованості з її виплати. При цьому спостерігається подальше скорочення загальної кількості зайнятих в економіці міста без урахування малого бізнесу, переважно, за рахунок зменшення працівників на промислових підприємствах, а саме на ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат». Зменшення кількості працівників на ГЗКу пов'язане з оптимізацією та автоматизацією процесів на цьому підприємстві. Згідно з інформацією, отриманою від Виконавчого комітету Комсомольської ради, скорочення чисельності зайнятих на комбінаті продовжиться і в 2008 році. Передбачається, що вивільнену робочу силу після проходження відповідного навчання буде працевлаштовано на електрометалургійному заводі «Ворскла-Сталь», активне будівництво якого ведеться неподалік міста.

1.2. Виробнича сфера

1.2.1. Промисловість

Основою господарського комплексу м. Комсомольська залишається промисловість.

За результатами I півріччя 2007 року обсяг реалізації промислової продукції у фактичних цінах складає 1 471,1 млн. грн., або 128,4% до відповідного періоду 2006 року. В розрахунку на одного мешканця міста припадає 27 074,1 грн., що в 4,6 рази більше за середнє значення по країні. Обсяги реалізації промислової продукції за основними галузями наведено нижче в таблиці (Таблиця 1.3).

Таблиця 1.3. Обсяг реалізації промислової продукції за основними галузями протягом 2005- I півріччя 2007 рр., млн. грн.

Показник	2005 рік	2006 року	I півріччя 2007 року
Видобувна промисловість	2 171,3	2 331,3*	1 360,2'
Обробна промисловість, в т. ч.:	98,8	125,4	96,4
Текстильна промисловість	0,3	2,0	н/д
Металургія та оброблення металу	54,6	н/д	42,6
Виробництво машин та устаткування	4,1	4,1	3,5
Всього	2 288,9	2 474,9	1 471,1

* - дані по ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» з урахуванням непрямих податків

Джерело: Виконавчий комітет Комсомольської міської ради

Як видно з наведеної таблиці, структура промисловості в звітному періоді не змінилась: значний обсяг реалізації промислової продукції забезпечується видобувною промисловістю, зокрема, ВАТ «ПГЗК».

1.2.2. ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат»

ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» і надалі зберігає статус місто формуючого підприємства та залишається одним з найбільших виробників залізорудних окатишів в Україні.

Виробнича діяльність підприємства

В I півріччі 2007 року ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» продовжує нарощувати обсяги виробництва та реалізації продукції. Так, за результатами звітного періоду темп приросту виробництва основних видів продукції на комбінаті перевищує 18%, порівняно з відповідним періодом попереднього року. При цьому, сукупне відвантаження окатишів збільшилось на 11,2%. Виробничі показники підприємства за результатами 2006-I півріччя 2007 року наведено в таблиці (Таблиця 1.4).

Таблиця 1.4. Показники виробничої діяльності ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» за 2006-I півріччя 2007 рр.

Показник	Од.виміру	2006 рік	I півріччя 2007 року	Темп росту I півріччя 2007 року до I півріччя 2006, %
Видобуток руди	тис.т	26 425	14 446	115,4
Виробництво концентрату	тис.т	9 695	5 293	118,3
Виробництво окатишів всього	тис.т	8 550	4 653	118,6
62% Fe	тис.т	5 429	2 672	122,9
65% Fe	тис.т	3 121	1 778	113,8
Відвантаження окатишів	тис.т	7 962	4 511	111,2

Джерело: Офіційний сайт компанії Ferrexpo AG (www.ferrexpo.com)

На ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» продовжується реалізація Програми удосконалення бізнесу (ПУБ) за підтримки GRP Defler. Завдяки їй собівартість робіт з подрібнення руди за результатами січня-червня знизилась на 69,0%, реорганізація процедур обслуговування та ремонту внутрішньошахтового транспорту забезпечило підвищення ефективності його використання. Крім того на підприємстві впроваджуються технології контролю над витратами шляхом зниження споживання електроенергії та сировини. Зокрема, за результатами I півріччя 2007 року споживання електроенергії при виробництві тонни окатишів знизилось на 14,2%.

Інформацію щодо обсягів виробництва залізорудної сировини на інших вітчизняних гірничо-збагачувальних комбінатах у I півріччі 2007 року наведено в таблиці (Таблиця 1.5).

Таблиця 1.5. Виробництво ЗРС вітчизняними ГЗК у I півріччі 2007 року

Підприємства	ЗРС	Обсяг виробництва, млн. тонн	Темп приросту до аналогічного періоду попереднього року, %
ВАТ «Інгулецький ГЗК»	концентрат	6,576	5,3
ВАТ «Полтавський ГЗК»	окатиші	4,653	18,6
	концентрат	5,293	18,3
ВАТ «Південний ГЗК»	агломерат	2,670	18,7
	концентрат	4,367	2,1
ВАТ «Північний ГЗК»	окатиші	5,452	18,4
	концентрат	6,640	13,5
ВАТ «ЦГЗК»	окатиші	1,106	4,2
	концентрат	2,926	5,0
ВАТ «Криворізький залізорудний комбінат»	залізна руда	3,513	0,9
ЗАТ «Запорозький залізорудний комбінат»	залізна руда	2,206	4,1
ВАТ «Суша Балка ГЗК»	залізна руда	1,484	-1,2

Джерело: www.marketing.vc

Як видно з наведених даних, єдиним вітчизняним конкурентом ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» за обсягами та темпами росту виробництва ЗРС залишається ВАТ «Північний збагачувальний комбінат», проте останній постачає свою продукцію переважно українським підприємствам, тоді як ПГЗК майже 90,0% окатишів експортує.

Ресурсна база

На сьогодні підприємство розробляє 2 родовища – Горішне-Плавінське та Лавріківське, сукупний запас залізної руди на яких складає 1,6 млрд. тонн з середнім вмістом заліза 32%, магнетичного заліза – 24%. Глибина діючого кар'єру складає більше ніж 300 м. Зараз ведуться активні роботи зі збільшення щорічного видобутку руди на цих родовищах на 14,3% до 32 млн. грн. Вартість проекту з розширення родовищ складає 158 млн. дол. США, з яких 68 млн. дол. США буде спрямовано на вскришні роботи, інші кошти підуть на закупку гірничорудного обладнання. Також реалізація цього проекту дозволить збільшити строк експлуатації Горішне-Плавінського та Лавріківського родовищ до 2035 року.

Крім того, в жовтні 2007 року ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» розпочав розробку Єристівського родовища. Запаси залістистих кварцитів на зазначеному родовищі складають 822,3 млн. тонн, залягають на глибині 40 метрів, мають вміст заліза 33,7% та магнетивного заліза – 26,9%.

Також для збагачення залізорудних окатишів ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» використовує залізорудний концентрат, який виробляється на ВАТ «Восток –Руда». Це підприємство, як і ГЗК входить до складу групи «Фінанси та Кредит». У 2006 році результати роботи шахти «Нова» підприємства «Восток-Руда» склали 400 тис. т концентрату.

До складу «Восток-Руди» входять шахта «Нова», «Нова Глибока» та «Ольховська», збагачувальна фабрика та дробильно-сортувальний комплекс потужністю 1,0 млн. т. Розвідані запаси руди на цій території складають приблизно 400 млн. т, до того ж є велике родовище комплексних руд (скандію та ванадію).

Глибина залягання залізної руди в районі шахти «Нова» складає 300 м, вміст заліза досягає 66%. Планується, що за 2007-2010 рр. обсяг видобутку ЗРС на шахті «Нова» зросте з 400 тис. т до 2 млн. т/рік.

Ринки збуту

У 2007 році ціни на ЗРС¹ продовжують зростати. Зокрема, у листопаді поточного року вартість залізної руди на спотовому ринку склала близько 185 дол. США/тонн, тоді як за довгостроковими контрактами в Австралії вона перебуває на рівні 51,8 дол. США/тонн. Причиною збільшення цін на руду залишається Китай, який суттєво збільшив імпорт сировини для забезпечення внутрішніх потреб сталеплавильної промисловості.

Українські виробники ЗРС спираються на спотові² ціни за короткостроковими контрактами, які, здебільшого, залежать від цін на сталь (спотові ціни в середньому на 20-25% перевищують контрактні). На внутрішньому ринку вартість концентрату (EXW) протягом січня-червня 2007 року зросла на 9,6% до 85,6 дол. США за тону.

Зважаючи на високу потребу Східноазійського ринку сталі в ЗРС, збільшення експортних поставок залізрудних окатишів до Китаю є пріоритетним завданням в маркетинговій стратегії Полтавського ГЗК. При цьому, ПГЗК зберігає свої позиції на традиційних ринках збуту – країни Центральної та Східної Європи. Крім того, в 2007 році комбінат налагодив поставку залізрудних окатишів до Туреччини та Японії.

Фінансово-господарська діяльність

За I півріччя 2007 року валюта балансу ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» зменшилась на 382,2 млн. грн., або 9,2%.

¹ залізрудна сировина

² Спотова ціна – це ціна, яка дійсна в даний момент часу за умови поставки товару впродовж 1-3 днів.

Таблиця 1.6. Консолідований баланс ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат», тис. грн.

	Станом на 30.06.2006 р.	Станом на 31.12.2006 р.	Питома вага,%	Станом на 30.06.2007 р.	Питома вага,%	Темп росту І півріччя 2007 до 2006 року
АКТИВИ	3 173 834,1	3 569 925,8	100,0	3 898 130,4	100,0	109,2
Нерухомість та обладнання	1 582 392,3	1 521 782,2	42,6	1 629 983,5	41,8	107,1
Гудвіл та інші матеріальні активи	46 838,8	790 496,7	22,1	790 496,7	20,3	100,0
Інвестиції в пов'язані компанії	0,0	85 597,5	2,4	85 001,6	2,2	99,3
Фінансові активи для продажу	174 871,4	174 937,1	4,9	182 002,0	4,7	104,0
Інші необоротні активи	88 354,8	4 625,8	0,1	18 680,0	0,5	403,8
Разом необоротні активи	1 892 457,2	2 577 439,2	72,2	2 706 163,7	69,4	105,0
Матеріальні запаси	255 691,6	244 859,4	6,9	279 684,2	7,2	114,2
Дебіторська та інша заборгованість	157 034,8	294 334,2	8,2	252 252,6	6,5	85,7
Аванси та інші оборотні активи	619 034,1	86 445,9	2,4	52 065,5	1,3	60,2
Податки на прибуток, які належать відшкодуванню та сплаті	19 260,7	7 191,2	0,2	595,9	0,0	8,3
Інші податки до сплати та відшкодування	142 672,6	214 569,5	6,0	236 400,6	6,1	110,2
Фінансові активи для продажу	702,0	7 327,6	0,2	479,8	0,0	6,5
Короткострокові депозити в банках	47 919,5	55 767,2	1,6	7 373,0	0,2	13,2
Грошові кошти та їх еквіваленти	39 061,8	81 991,8	2,3	363 115,2	9,3	442,9
Разом оборотні активи	1 281 376,9	992 486,6	27,8	1 191 966,7	30,6	120,1
ПАСИВИ	3 173 834,1	3 569 925,8	100,0	3 898 130,4	100,0	109,2
Акціонерний капітал	0,0	0,0	0,0	614 221,4	15,8	-
Резерви	817 983,9	1 518 262,3	42,5	1 614 474,9	41,4	106,3
Власний капітал, який належить акціонерам материнської компанії	817 983,9	1 518 262,3	42,5	2 228 696,3	57,2	146,8
Частка міноритарних акціонерів	552 071,1	182 537,3	5,1	201 192,0	5,2	110,2
Разом власний капітал	1 370 054,9	1 700 799,6	47,6	2 429 888,3	62,3	142,9
Відсоткові кредити та запозичення	436 572,5	1 033 896,6	29,0	902 268,4	23,1	87,3
Кредиторська та інша заборгованість	55 979,3	52 944,2	1,5	25 219,7	0,6	47,6
Зобов'язання щодо викупу акцій	40 738,4	45 763,1	1,3	48 136,6	1,2	105,2
Фіксовані пенсійні виплати	72 073,6	73 230,1	2,1	76 436,8	2,0	104,4
Резерви майбутніх видатків та платежів	1 868,5	2 030,1	0,1	2 222,0	0,1	109,5
Відстрочені податкові зобов'язання	30 592,9	12 801,8	0,4	13 195,7	0,3	103,1
Разом довгострокові зобов'язання	691 052,1	1 220 665,8	34,2	1 067 479,1	27,4	87,5
Відсоткові кредити та запозичення	932 790,6	410 277,2	11,5	77 517,5	2,0	18,9
Кредиторська та інша заборгованість	125 371,3	108 534,6	3,0	146 460,1	3,8	134,9
Заборгованість міноритарним акціонерам	18 008,3	0,0	0,0	0,0	0,0	-
Нарахована заборгованість та доходи майбутніх періодів	68 690,1	90 829,3	2,5	138 021,6	3,5	152,0
Податки до сплати	12 185,7	23 462,3	0,7	13 024,0	0,3	55,5
Інші поточні зобов'язання	6 181,2	15 357,1	0,4	25 739,9	0,7	167,6
Разом поточні зобов'язання	1 163 227,1	648 460,4	18,2	400 763,0	10,3	61,8
Разом зобов'язань	1 803 779,2	1 869 126,2	52,4	1 468 242,1	37,7	78,6

Дані наведено у гривневому еквіваленті (UAH/USD= 5,05 станом на 01.11.2007 р.)

Джерело: Офіційний сайт компанії Ferrexpo AG (www.ferrexpo.com)

Збільшення обсягу активів підтримується, насамперед, за рахунок зростання суми готівкових коштів у 4,4 рази, або 281,1 млн. грн., основних фондів – на 7,1% або 108,2 млн. грн., матеріальних запасів – на 14,2 %, або 34,8 млн. грн., податків до сплати чи відшкодування – на 10,2% або 21,8 млн. грн. Хоча при цьому значною мірою скоротились такі статті балансу як «Короткострокові депозити в банках», «Дебіторська та інша заборгованість», «Аванси та інші оборотні активи» тощо. Загалом, у структурі балансу спостерігається поступове збільшення частки оборотних активів.

В структурі пасивів значною мірою зріс обсяг та питома вага власного капіталу. Зокрема, в звітному періоді був сплачений акціонерний капітал обсягом 614,5 млн. грн., крім того, зріс обсяг власного капіталу, який належить материнській компанії. При цьому в 5,3 рази, або 332,7 млн. грн. скоротилась сума позичкових ресурсів. Такі зміни обумовлені виходом Полтавського ГЗКу на Лондонську фондову біржу. В результаті публічного первинного розміщення 25% акцій комбінату на IPO група Fergexro AG залучила додаткових 111 млн. фунтів стерлінгів. Ці кошти було спрямовано на розширення виробничих потужностей, фінансування нових проектів та реструктуризацію частини боргів ПГЗКу.

Зважаючи на це, за результатами I півріччя 2007 року майже в 2 рази зросла ліквідність ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат». Поточні активи підприємства в декілька разів перевищують поточні зобов'язання.

Слід зазначити, що в 2008 році ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» має намір здійснити допемісію акцій та збільшити статутний капітал на 252,5 млн. грн. до 1 401,9 млн. грн. (довідково: на початку 2006 року статутний капітал компанії зріс на 53,8 млн. грн. до 1 149,4 млн. грн.). Задекларована мета додаткової емісії – підвищення фінансової стабільності ПГЗК та забезпечення його подальшого росту.

Активна маркетингова стратегія підприємства та зростання ціни забезпечує подальше покращення фінансового стану компанії. Темп росту доходу від реалізації продукції в I півріччі 2007 року, проти відповідного періоду попереднього року, складає 138,8%. Основні фінансові показники ПГЗК за результатами 2006-I півріччя 2007 рр. наведено нижче в таблиці.

Таблиця 1.7 Основні фінансові показники ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» впродовж 2006-I півріччя 2007 рр.

Показник	I півріччя 2006 року	2006 рік	I півріччя 2007 рік
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	1 192 895,9	2 763 915,5	1 655 970,8
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	712 812,6	1 498 436,0	809 449,4
Чистий прибуток, тис. грн.	73 548,2	333 194,0	204 924,0
Податок на прибуток, тис. грн.	22 265,5	74 527,9	70 220,3
Проценти за кредитами, тис. грн.	79 476,9	164 907,8	65 574,3
ЕВІТ, тис. грн.	175 290,6	572 629,6	340 718,5
ЕВІТДА, тис. грн.	258 650,9	н/д	567 115,0
Виплата по основній сумі кредиту, тис. грн.	808 075,8	2 589 736,0	1 350 728,6
Всього виплати процентів та основної суми кредитів, тис. грн.	887 552,7	2 754 643,7	1 416 302,8
Відношення ЕВІТ до виплати процентів за кредитами	2,2	3,5	5,2
Відношення ЕВІТДА до виплати процентів за кредитами та основної суми боргу	0,3	н/д	0,4
Рентабельність ЕВІТДА, %	21,7	н/д	34,2
Рентабельність власного капіталу, %	5,4	19,6	8,4
Рентабельність активів, %	2,3	9,3	5,3

Дані наведено у гривневому еквіваленті (UAH/USD= 5,05 станом на 01.11.2007 р.)

Джерело: Офіційний сайт компанії Ferrexpo AG (www.ferrexpo.com)

Як видно з наведених даних, збільшення обсягів реалізації супроводжується зростанням показників ефективності. Це пояснюється проведенням заходів спрямованих на зниження собівартості, зменшенням фінансових витрат та, відповідно, ростом чистого прибутку компанії. Крім того, залученням додаткових коштів в результаті виходу компанії на IPO та покращення структури зобов'язань.

Чистий прибуток підприємства в січні-червні 2007 року, проти відповідного періоду попереднього року, збільшився майже в 2,8 рази, до 204,9 млн. грн., переважно, за рахунок збільшення обсягу реалізації продукції, а також скорочення фінансових витрат.

Перспективи подальшого розвитку галузі та компанії

За прогнозами Міжнародного інституту чавуну та сталі, у 2007 році світове споживання сталі збільшиться на 6,8% до 1 197,0 млн. тонн, переважно, за рахунок країн БРІК (Бразилія, Росія, Індія, Китай), питома вага яких в структурі світового споживання сталі перевищує 43,0%). Китай залишається найбільшим споживачем та виробником металургійної продукції. За прогнозними даними в 2007 році споживання сталі в цій країні зросте загалом на 11,4% – до 398,1 млн. тонн (33,2% світового обсягу).

Зважаючи на наявні тенденції, в 2008 році світовий попит на сталь зросте на 6-7% при збільшенні ціни на неї на 5-10%. Темп приросту контрактних цін на залізородну сировину прогнозується на рівні 10-25% підтримується високим попитом на ЗРС з боку Китаю.

Враховуючи зазначене вище, можна з впевненістю стверджувати, що високий попит на продукцію ПГЗК на світовому ринку залізорудної сировини збережеться і надалі. Єдиною вагомою перешкодою, яка на сьогодні стримує збільшення експорту до країн далекого зарубіжжя є підвищення транспортних тарифів, низька потужність шляхів транспортування рудної сировини, значна залежність від залізничного транспорту, зокрема, хронічний дефіцит спеціалізованих вагонів. Зважаючи на це та вигідне місце розташування, ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» останнім часом активно розвиває альтернативні способи транспортування – передусім водні шляхи Дніпра та Дунаю. В I півріччі 2007 року комбінат інвестував значні кошти в створення власного вантажоперевалочного терміналу («TIS Ruda») на території морського торговельного порту «Южний». Підприємство розпочало свою діяльність в травні 2007 року. Термінал оснащено новітнім високотехнологічним обладнанням, має пропускну спроможність 5 млн. тонн.

Крім того, аби знизити залежність від змін на світовому ринку залізної руди та забезпечити збут власної продукції, комбінат планує до II півріччя 2009 року ввести в дію електрометалургійний завод «Ворскла-Сталь» – неподалік від Комсомольська Полтавської області, потужністю 3,0 млн. т слябів на рік. Кошторисна вартість будівництва цього об'єкта складає 1,2 млрд. дол. США. На сьогодні ведуться активні будівельні роботи.

Промисловий комплекс м. Комсомольська продовжує зберігати свою монопрофільність: провідне місце займає видобувна промисловість. За результатами I півріччя 2007 року обсяг реалізації промислової продукції у фактичних цінах складає 1 471,1 млн. грн., або 128,4% до відповідного періоду 2006 року. В розрахунку на одного мешканця міста цей показник в 4,6 рази перевищує середнє значення по країні.

ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» і надалі зберігає статус місто формуючого підприємства та залишається одним з найбільших виробників залізорудних окатишів в Україні. В звітному періоді спостерігається подальше зростання обсягу виробництва та реалізації продукції на цьому підприємстві. При цьому, активна маркетингова політика комбінату спрямована, переважно, на зовнішній ринок.

У географічній структурі реалізації продукції ПГЗК провідне місце і надалі посідають країни Центральної та Східної Європи, проте в I півріччі 2007 року значний обсяг продукції було відвантажено до Китаю, Японії та Туреччини.

Зважаючи на постійне розширення ринку збуту, ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» вкладає значні кошти на розширення діючих залізородних родовищ (Горішне-Плавінське та Лаврівське) та розробку нових (Єристівське). Крім того, аби зменшити свою залежність від динаміки споживання залізородної сировини металургійними комбінатами, а також коливання цін на світовому ринку ПГЗК проводить активні роботи з реалізації проекту з будівництва електрометалургійного заводу «Ворскла-Сталь».

Валюта балансу ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» за I півріччя 2007 року збільшилась на 9,2% до 3,9 млрд. грн.³, що, переважно, було спричинено ростом обсягу готівкових коштів, основних засобів та запасів. Зважаючи на це, спостерігається значне зростання показників ліквідності підприємства. Також слід відзначити, позитивну динаміку показників фінансової незалежності ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» та покращення структури зобов'язань за рахунок реструктуризації частини кредитів. Додаткові кошти було залучено в результаті розміщення 25% акцій комбінату на IPO групою Ferrhexro AG. Чистий прибуток підприємства в січні-червні 2007 року, проти відповідного періоду попереднього року, збільшився майже в 2,8 рази, до 204,9 млн. грн., переважно, за рахунок збільшення обсягу реалізації продукції, а також скорочення фінансових витрат.

1.3. Інвестиційна активність та зовнішньоекономічна діяльність

1.3.1. Інвестиційна діяльність

Інвестиції в основний капітал

За 2006 рік підприємствами та організаціями усіх форм власності за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 251,8 млн. грн. інвестицій в основний капітал, що на 14,2% у порівняних цінах більше, порівняно з відповідним періодом 2006 року. У розрахунку на одного жителя обсяг інвестицій в основний капітал дорівнює 2 515,7 грн., що в 4,3 рази більше за середнє значення по країні в цілому.

Структура інвестицій в основний капітал за джерелами фінансування протягом аналізованого періоду не зазнала суттєвих змін, основне місце і надалі посідають кредити банків (Рисунок 1.1).

³ Дані наведено у гривневому еквіваленті (UAH/USD= 5,05 станом на 01.11.2007 р.)

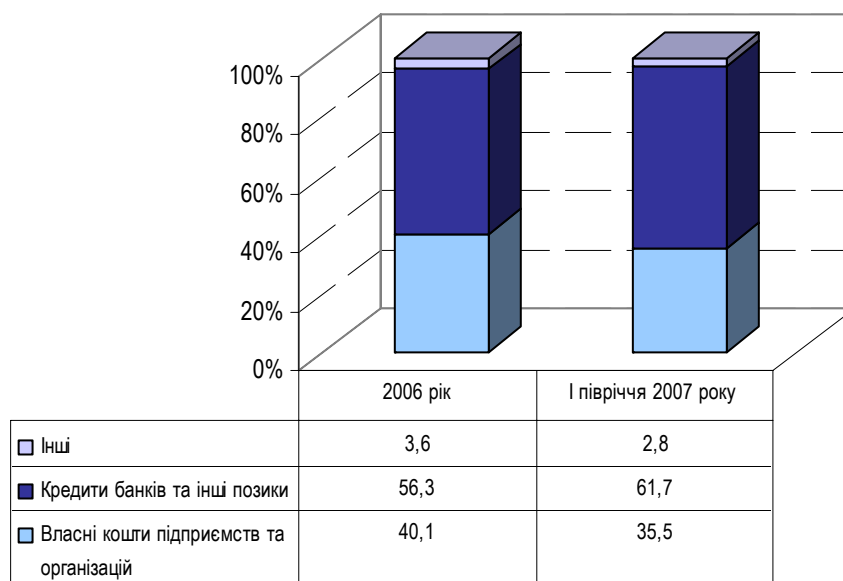

Рисунок 1.1. Структура інвестицій в основний капітал за джерелами фінансування

Джерело: Виконавчий комітет Комсомольської міської ради

Як і в попередніх періодах, понад 90% інвестицій в основний капітал припадає на промисловість.

Капітальне будівництво

В I півріччі 2007 року в місті спостерігається подальше підвищення будівельної активності, переважно, за рахунок реалізації великих капітальних проектів на ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат». Темп росту обсягу будівельних робіт у січні-червні 2007 року, проти відповідного періоду попереднього року, складає 160,4%.

Таблиця 1.8. Динаміка обсягу будівельних робіт та введення в експлуатацію житла протягом 2005-I півріччя 2007 рр

Показники	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року	Темп зростання у I півр. 2007 р. до I півр. 2006 р., %
Виконання робіт будівельної діяльності, млн. грн.	19,6	34,0	22,3	160,4
Введення в експлуатацію загальної площі житла, тис. кв. м	4,0	8,6	3,3	65,0
Введення в експлуатацію житла на 1000 осіб наявного населення по місту, кв. м	74,4	158,9	60,3	65,2
Введення в експлуатацію житла на 1000 осіб наявного населення, кв. м. (в середньому по Україні)	166,5	185,0	84,9	124,5

Джерело: Виконавчий комітет Комсомольської міської ради

При цьому, обсяг введеного в експлуатацію житла за результатами I півріччя 2007 року зменшився на 35,0%. В розрахунку на 1000 мешканців цей показник і надалі поступається середньому значенню по Україні. Обсяг введення не житлових приміщень в звітному періоді склав 1,0 тис. кв. м.

Іноземні інвестиції

Впродовж I півріччя 2007 року в Комсомольську зберігається високий рівень іноземного капіталу, залученого в економіку міста. За обсягом іноземних інвестицій в розрахунку на одного мешканця місто випереджає середній показник по країні в 3,5 рази (Таблиця 1.9).

Таблиця 1.9. Динаміка обсягу іноземних інвестицій протягом 2005-I півріччя 2007 рр.

Показник	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року
Обсяг іноземних інвестицій, млн. дол. США (на кінець періоду)	85,8	96,4	98,4
Темп росту до попереднього періоду, %	в 5,4 р. б.	112,3	102,1
Обсяг іноземних інвестицій у розрахунку на одного мешканця міста, дол. США	1 585,9	1 775,0	1 810,7
Обсяг іноземних інвестицій, млн. дол. США (на кінець періоду), (Україна)	16 375,2	21 186,0	24 171,8
Темп росту до попереднього періоду в середньому по країні %	181,0	129,4	114,1
Обсяг іноземних інвестицій у розрахунку на одного мешканця (Україна), дол. США	348,9	454,2	519,9

Джерело: Виконавчий комітет Комсомольської міської ради

За результатами звітного періоду інвестують свій капітал у розвиток 12 підприємств міста нерезиденти з Австрії, Болгарії, Великобританії, Ірландії, Італії, Німеччини, Швейцарії, Кіпру, США, Білорусі та Російської Федерації.

В звітному періоді в місті зберігається високий рівень інвестиційної діяльності. Зокрема, за обсягом інвестицій в основний капітал та іноземних інвестицій Комсомольськ випереджає середній показник по країні в 4,3 та 3,5 рази, відповідно. Хоча темп росту залучення іноземного капіталу в економіку міста поступово знижується.

Зважаючи на те, що в 2006 році було розпочато реалізацію 2 великих інвестиційних проектів ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» у місті спостерігається стабільне збільшення суми інвестицій в основний капітал та високий темп росту обсягу будівельних робіт. При цьому обсяг введення в експлуатацію житла в Комсомольську, порівняно з відповідним періодом 2006 року, скорочується та в розрахунку на 1000 мешканців і надалі поступається середньому значенню по Україні.

1.3.2. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств і організацій

За результатами I півріччя 2007 року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, зовнішньоторговельний оборот послуг в місті Комсомольську скоротився в 2 рази до 8,2 млн. грн., виключно, за рахунок зменшення експорту, тоді як імпорт зростає. Детально розподіл експорту та імпорту послуг за 2005 – I півріччя 2007 рр. наведено нижче.

Таблиця 1.10. Динаміка зовнішньої торгівлі послугами протягом 2005-I півріччя 2007 рр.

Показники	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року	Темп зростання I півріччя 2007 р. до I півріччя 2006 року, %
Зовнішньоторговельний оборот послуг, млн. дол. США	11,0	29,0	8,2	55,2
Експорт послуг, млн. доларів США	1,4	2,6	1,1	126,4
Питома вага експорту в обсязі зовнішньоторговельного обороту послуг, %	13,1	8,9	14,0	-
Імпорт, млн. дол. США	9,6	26,4	7,0	50,5
Питома вага імпорту в обсязі зовнішньоторговельного обороту послуг, %	86,9	91,1	86,0	-
Сальдо зовнішньоторговельного обороту послуг, млн. дол. США	-8,2	-23,8	-5,9	45,3
Коефіцієнт покриття імпорту експортом, од.	0,2	0,1	0,2	-

Джерело: Виконавчий комітет Комсомольської міської ради

У структурі експорту провідне місце і надалі посідають транспортні послуги, в імпорті – послуги з фінансовою діяльністю. Географічна структура зовнішньої торгівлі також не зазнала суттєвих змін.

1.4. Невиробничий сектор

1.4.1. Торгівля і громадське харчування

В I півріччі 2007 року в Комсомольську зберігаються високі темпи росту роздрібного товарообороту торговельної мережі та закладів громадського харчування, які підтримуються високою купівельною спроможністю населення міста, розширенням торговельної мережі та ненасиченістю окремих сегментів ринку. Незважаючи на це, за обсягом роздрібного товарообороту в розрахунку на одного мешканця міста Комсомольськ поступається середньому значенню по країні на 37,8%.

Динаміку основних показників, які характеризують сферу торгівлі та громадського харчування, наведено нижче.

Таблиця 1.11. Роздрібний товарооборот(без врахування фізичних осіб) в м. Комсомольську за 2006 –I півріччя 2007 рр.

Показник	2006 року	I півріччя 2007 року
Роздрібний товарообіг підприємств всього млн. грн.	87,5	52,5
Темпи росту роздрібного товарооборот до попереднього року, %	158,8	175,7
Товарооборот громадського харчування, млн. грн.	8,4	4,6
Питома вага громадського харчування в загальному обсязі товарооборот, %	9,6	8,8
Кількість підприємств роздрібно торгівлі, од.	185	194
Кількість підприємств громадського харчування, од.	37	37
Потужність підприємств громадського харчування, місць	1 415	1 415

Джерело: Виконавчий комітет Комсомольської міської ради

Як видно з наведених даних, за січень-червень 2007 року кількість підприємств торгівлі збільшилась на 9 одиниць, тоді як мережа закладів громадського харчування не змінилась. Зважаючи на те, що в звітному періоді обсяг інвестицій в основний капітал у сфері торгівлі, проти I півріччя 2006 року знизився майже на 70,0%, можна зробити припущення, що в 2008 році динаміка торговельної мережі знизиться.

В I півріччі 2007 року в м. Комсомольську зберігається висока динаміка розвитку споживчого ринку, яка підтримується високою купівельною спроможністю населення міста, розширенням торговельної мережі та ненасиченістю окремих сегментів ринку. Так, темп росту обсягу роздрібного товарообороту за результатами звітного періоду складає 175,7%, до січня-червня 2006 року. Хоча в розрахунку на одного мешканця цей показник і надалі значною мірою поступається середньому значенню по Україні.

1.4.2. Житлове та комунальне господарство міста

В житлово-комунальному господарстві міста станом на 01.07.2007 р. ступінь покриття собівартості послуг з водопостачання дорівнював 99,0%, з водовідведення – 84,0%, з теплопостачання – 89,5%, з утримання прибудинкових територій та будинків – 76,0%. При цьому зберігається високий рівень проплати населення за комунальні послуги.

З огляду на невідповідність тарифів на житлово-комунальні послуги їх собівартості, в I півріччі 2007 року, як і в попередніх періодах, з міського бюджету проводилось відшкодування витрат підприємств що надають послуги з утримання будинків, споруд і прибудинкових територій на загальну суму 174,8 тис. грн. За умови подальшого зростання цін на енергоносії та рівня мінімальної заробітної плати, в місті можливе подальше підняття тарифів на житлово-комунальні послуги в наступних періодах на 3-25%. Зокрема, в жовтні 2007 року рішенням Комсомольської міської ради було переглянуто тарифи на теплопостачання та гаряче водопостачання, а також утримання будинків та прибудинкових територій.

Зважаючи на високу платіжну дисципліну, прострочена заборгованість населення міста за житлово-комунальні послуги в I півріччі 2007 року скоротилась на 15,9%, виключно, за рахунок зменшення на 22,0% заборгованості за тепlopостачання. Структуру та динаміку заборгованості за житлово-комунальні послуги протягом 2005-I півріччя 2007 рр. наведено нижче.

Таблиця 1.12. Прострочена заборгованість населення за житлово-комунальні послуги, тис. грн.

	01.01.2006	01.01.2007	01.07.2007	Темп росту, %
Утримання будинків та прибудинкових територій	1,4	1,1	1,2	109,1
Водопостачання і водовідведення	1,1	0,7	0,7	100,0
Тепlopостачання	4,2	6,4	5,0	78,1
Всього	6,7	8,2	6,9	84,1

Джерело: Виконавчий комітет Комсомольської міської ради

Проте, незважаючи на наведене вище, фінансовий стан комунальних підприємств міста погіршується. Зокрема, за січень-червень 2007 року їх збитки та прострочена кредиторська заборгованість збільшилась. При цьому КВП «Комсомольськтеплоенерго», житлово-експлуатаційне ПП «Сервіс-житло» продовжують активно залучати на покриття поточних видатків та оновлення основного фонду позичковий капітал. Станом на 01.07.2007 р. сукупний непогашений залишок за кредитами цих підприємств складає 1 655,0 тис. грн.

Станом на 01.07.2007 р. ступінь покриття собівартості житлово-комунальних послуг тарифом у середньому складає більше ніж 85,0%. Незважаючи на значне підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги в 2006 році, в Комсомольську зберігається висока платіжна дисципліна населення за житлово-комунальні платежі. Зокрема, за I півріччя 2007 року прострочена заборгованість населення міста за житлово-комунальні послуги скоротилась на 15,9%.

Проте, загалом фінансовий стан комунальних підприємств погіршується: зростає обсяг простроченої кредиторської заборгованості та збитки.

1.5. Комунальна власність та земельні відносини

Продаж земельних ділянок та об'єктів комунальної власності залишається основним джерелом отримання коштів на фінансування капітальних видатків бюджету міста Комсомольська. Загалом, за результатами I півріччя 2007 року питома вага надходжень від операцій з комунальним майном у структурі доходної частини бюджету міста складає 19,5% (в 2006 році 21,1%).

1.5.1. Земельні ресурси

Протягом I півріччя 2007 року було приватизовано 5 земельних ділянок загальною площею 112,6 га, внаслідок чого до міського бюджету надійшло 3,6 млн. грн. Переважну більшість земель викупив ВАТ «ПГЗК», сплативши при цьому 6,5 млн. грн. наперед наприкінці 2005 року.

Інформацію про динаміку надходжень від приватизації землі протягом 2005 – I півріччя 2007 рр. наведено у таблиці.

Таблиця 1.13. Надходження від продажу землі в 2005- I півріччя 2007 рр.

Рік	Кількість ділянок	Загальна площа, га	Сума надходжень до бюджету, тис. грн.
2005	11	6,2	10 463,8
2006	5	1,6	6 963,9
I півріччя 2007 року	5	112,6	3 558,4
Всього	21	120,0	20 986,1

Джерело: Виконавчий комітет Комсомольської міської ради

Станом на 01.07.2007 р. площа земель, що перебуває в оренді складає 313,9 га, проти 371,2 га станом на відповідну дату 2007 року. При цьому сума надходжень бюджету від оренди земельних ділянок, що знаходяться в комунальній власності, збільшилась в 1,5 рази, хоча переоцінка землі чи зміна орендних ставок в цьому періоді не проводилась.

1.5.2. Нерухоме майно, що перебуває в комунальній власності

За I півріччя 2007 року було приватизовано 3 об'єкти загальною площею 0,3 тис. кв. м та вартістю продажу 267,0 тис. грн. Незначне зниження середньої вартості продажу зумовлене станом, розміром та місцем розташування об'єктів приватизації.

Таблиця 1.14. Обсяги продажу нежилых площ, що знаходяться у комунальній власності за 2006-I півріччя 2007 рр.

Рік	Кількість об'єктів	Площа, тис. тис. кв. м	Вартість продажу, тис. грн.	Середня вартість продажу, грн/м
2006 рік	13	1,6	1 734,8	1 101,7
I півріччя 2007 року	3	0,3	267,0	976,2
Всього	26	5,3	2 001,8	-

Джерело: Виконавчий комітет Комсомольської міської ради

В січні-червні 2007 року, порівняно з відповідним періодом попереднього року площа об'єктів комунальної власності, що знаходиться в оренді, зросла на

2,2 тис. кв. м до 28,4 тис. кв. м. При цьому обсяг надходжень від оренди майже не змінився, що пов'язано, переважно, з експлуатаційними особливостями площ, що здаються в оренду. Зважаючи на те, що в серпні 2007 року Комсомольська міська рада переглянула орендні ставки, можна зробити припущення, що в II півріччі надходження від оренди об'єктів комунальної власності значно зростуть.

2. БЮДЖЕТ МІСТА

2.1. Агрегований бюджет м. Комсомольська за 2006 – I півріччя 2007 рр.

Для повного та всебічного вивчення показників бюджету міста Комсомольська, бюджет був представлений у форматі бюджетного балансу:

Таблиця 2.1. Бюджет міста Комсомольська у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

Показник	2006 рік			I півріччя 2007 року		
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
Податкові надходження	48 141,5	1 295,4	49 436,8	26 453,1	655,9	27 109,0
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	189,2	12 961,3	13 150,5	133,0	5 342,6	5 475,6
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів та трансфертів до спеціального фонду	9 849,4	1 815,6	11 665,1	8 837,4	0,0	8 837,4
Операційні надходження всього	58 180,1	16 072,3	74 252,4	35 423,6	5 998,5	41 422,1
Поточні видатки	42 156,8	4 205,8	46 362,6	22 508,1	2 649,6	25 157,7
Субсидії та поточні трансферти	12 771,0	1 533,2	14 304,3	12 010,0	27,6	12 037,7
Операційні видатки всього	54 927,9	5 739,0	60 666,9	34 518,1	2 677,2	37 195,3
Операційний баланс	3 252,2	10 333,3	13 585,6	905,4	3 321,3	4 226,7
Фінансовий дохід	568,5	0,0	568,5	1 265,7	0,0	1 265,7
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	242,0	0,0	242,0	478,7	0,0	478,7
Фінансовий баланс	326,5	0,0	326,5	786,9	0,0	786,9
Поточний баланс	3 578,7	10 333,3	13 912,1	1 692,4	3 321,3	5 013,7
Капітальні надходження	0,0	8 308,2	8 308,2	0,0	3 827,5	3 827,5
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	891,0	891,0	1 782,0	500,0	67,5	567,5
Капітальні надходження всього	891,0	9 199,2	10 090,2	500,0	3 895,1	4 395,1
Капітальні видатки	2 476,3	13 460,0	15 936,3	732,2	5 100,2	5 832,4
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	28,9	293,9	322,8	0,0	443,8	443,8
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	891,0	0,0	891,0	67,5	0,0	67,5
Капітальні видатки всього	3 396,2	13 753,9	17 150,1	799,7	5 544,0	6 343,7
Капітальний баланс	-2 505,2	-4 554,6	-7 059,8	-299,7	-1 648,9	-1 948,7
Баланс після капітальних видатків	1 073,5	5 778,7	6 852,1	1 392,6	1 672,4	3 065,0
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	0,0	-0,7	-0,7	0,0	-0,3	-0,3
Профіцит/дефіцит	1 073,5	5 779,4	6 852,9	1 392,6	1 672,6	3 065,3

Джерело: Фінансове управління Комсомольської міської ради

В I півріччі 2007 року операційний баланс бюджету міста продовжує зберігати позитивне значення. При цьому місто не користується зовнішніми джерелами для фінансування тимчасових касових розривів, які виникають у переважній більшості

міст України в результаті невідповідності динаміки надходжень, які формують загальний фонд доходної частини бюджету міста, та графіка здійснення поточних бюджетних асигнувань.

Крім того, з 2006 року місто залучає додаткові кошти шляхом розміщення вільних грошових бюджетних ресурсів на депозитних рахунках у банку. В I півріччі 2007 року, проти попереднього року, сума процентного доходу збільшилась в 2,2 рази до 1 265,7 тис. грн. Слід відзначити, що в звітному періоді на депозитних рахунках у банку було розміщено вільні кошти спеціального і загального фондів, які утворилися в 2006-I півріччі 2007 року в результаті виконання бюджету міста з профіцитом (Таблиця 2.2).

Таблиця 2.2 Фінансування бюджету міста Комсомольська протягом 2006 –I півріччя 2007 рр., тис. грн.

Показники	2005 рік			I півріччя 2007 року		
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
Профіцит/дефіцит	1 073,5	5 779,4	6 852,9	1 392,6	1 672,6	-3 065,3
Фінансування	-1 073,5	-5 779,4	-6 852,9	-1 392,6	-1 672,6	-3 065,3
Зміни залишків	-1 073,5	-299,5	-1 373,0	524,2	580,7	1 104,9
залишок на початок року	1 004,70	1 627,71	5 010,33	2 078,17	1 927,21	4 005,38
залишок на кінець року	2 078,17	1 927,21	6 449,53	1 553,99	1 346,49	2 900,48
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	-5 479,9	-5 479,9	-1 916,8	-2 253,3	-4 170,2
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	9 000,0	9 000,0	4 880,0	3 285,0	8 165,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	14 479,9	14 479,9	6 796,8	5 538,3	12 335,2

Джерело: Фінансове управління Комсомольської міської ради

На противагу цьому, капітальний баланс і надалі має від'ємне значення. При цьому спостерігається скорочення капітальних видатків, хоча їх обсяг у структурі видаткової частини бюджету залишається відносно високим.

Детальніший аналіз статей доходів та видатків бюджету міста наведено у наступних розділах.

2.2. Виконання доходної частини бюджету м. Комсомольська за результатами I півріччя 2007 року

Доходна частина бюджету міста за результатами I півріччя 2007 року була виконана в обсязі 47 015,2 тис. грн. (без врахування коштів, які передаються до бюджетів нижчих рівнів та з загального фонду в спеціальний), що складає 49,3% від затвердженого плану на 2007 рік з урахуванням змін.

Таблиця 2.3. Виконання доходної частини бюджету міста Комсомольська за результатами I півріччя 2007 року, тис. грн.

Показники	2006 рік виконання	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін	I півріччя 2007 року	% до затвердженого з урахуванням змін на 2007 р.	% затвердженого на 2007 рік з урахуванням змін до фактичного виконання в 2006 році
Податкові надходження	49 436,8	58 669,9	27 109,0	46,2	118,7
<i>питома вага надходжень в загальній сумі доходів, %</i>	58,8%	61,5%	57,7%	-	-
Неподаткові надходження	12 441,0	4 814,0	6 288,6	130,6	38,7
<i>питома вага надходжень в загальній сумі доходів, %</i>	14,8%	5,0%	13,4%	-	-
Доходи від операцій з капіталом	8 308,2	8 750,0	3 827,5	43,7	105,3
<i>питома вага надходжень в загальній сумі доходів, %</i>	9,9%	9,2%	8,1%	-	-
Цільові фонди	1 278,0	637,2	452,7	71,0	49,9
<i>питома вага надходжень в загальній сумі доходів, %</i>	1,5%	0,7%	1,0%	-	-
Разом	71 464,1	72 871,1	37 677,8	51,7	102,0
Трансферти	12 556,1	22 491,0	9 337,4	41,5	179,1
<i>питома вага надходжень в загальній сумі доходів, %</i>	14,9%	23,6%	19,9%	-	-
Разом видатків	84 020,2	95 362,1	47 015,2	49,3	113,5
Кошти , що передаються із загального фонду до спеціального	891,0	2 191,6	67,5	3,1	246,0
Всього	84 911,2	97 553,7	47 082,8	48,3	114,9

Джерело: Фінансове управління Комсомольської міської ради

Згідно з даними, наведеними у таблиці (Таблиця 2.3), збільшення доходної частини бюджету міста в 2007 році підтримується ростом всіх основних статей, окрім цільових фондів. При цьому її структура характеризується зростанням питомої ваги трансфертів, переважно, за рахунок значного збільшення обсягу соціально спрямованих субвенцій. Слід зазначити, що за результатами I півріччя 2007 року рівень виконання уточненого річного плану за цим джерелом надходжень є найнижчим – 41,5%.

Основним джерелом формування доходної частини бюджету залишаються податкові надходження, питома вага яких складає майже 60,0%.

Крім того, в I півріччі 2007 року спостерігається значне скорочення недоїмки бюджету міста, сума якої зменшилась до 135,4 тис. грн. Це відбулось, виключно, за рахунок погашення частини податкового боргу за податком з доходів фізичних осіб.

Аналіз виконання доходів загального фонду бюджету міста Комсомольська наведено нижче.

Таблиця 2.4. Виконання доходної частини загального фонду бюджету за 2006-I півріччя 2007 рр., тис. грн.

Показники	2006 рік	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін	I півріччя 2007 року	% до затвердженого з урахуванням змін на 2007 рік	% затвердженого на 2007 рік з урахуванням змін до фактичного виконання в 2006 році
Усього закріплені доходи, з них	39 224,0	47 814,3	22 414,4	46,9	121,9
питома вага надходжень в загальній сумі доходів, %	65,8%	58,3%	60,3%	-	-
Податок з доходів фізичних осіб	35 851,8	44 501,4	20 568,9	46,2	124,1
Плата за держ. реєстрацію	27,2	26,0	12,9	49,6	95,5
Плата за торговий патент	930,0	900,0	452,1	50,2	96,8
Єдиний податок	2 261,0	2 240,0	1 267,7	56,6	99,1
Державне мито	101,0	96,9	75,3	77,7	96,0
Адміністративні штрафи	53,1	50,0	37,4	74,9	94,2
Усього власні доходи, з них	9 675,1	11 695,4	5 437,4	46,5	120,9
питома вага надходжень в загальній сумі доходів, %	16,2%	14,3%	14,6%	-	-
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	408,8	320,0	42,0	13,1	78,3
Плата за землю	6 741,6	7 438,2	3 508,3	47,2	110,3
Податок на промисел	6,9	6,2	3,2	51,8	89,1
Місцеві податки й збори	626,4	619,9	316,4	51,0	99,0
Збір за користування надрами та лісовим фондом	1 276,9	1 258,8	278,0	22,1	98,6
Відсотки банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами	568,4	2 015,6	1 265,7	62,8	354,6
Інші надходження загального фонду	46,0	36,8	23,8	64,7	80,1
Разом загальний фонд	48 899,2	59 509,7	27 851,8	46,8	121,7
Трансферти	10 740,4	22 491,0	9 337,4	41,5	209,4
питома вага трансфертів в загальній сумі доходів, %	18,0%	27,4%	25,1%	-	-
Усього загальний фонд	59 639,6	82 000,7	37 189,2	45,4	137,5

Джерело: Фінансове управління Комсомольської міської ради

Фактичні доходи загального фонду за результатами I півріччя 2007 року дорівнюють 37 189,2 тис. грн., що складає 45,4% уточненого річного плану. При цьому рівень виконання річного плану з урахуванням змін за надходженням закріплених та власних доходів бюджету станом на 01.07.2007 р. складає майже 47%. За січень–червень 2007 року доходи, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів, надійшли в обсязі, що складає 48,5% доведеного МФУ рівня на відповідний рік.

Слід зазначити, що в структурі делегованих доходів переважна більшість статей за результатами січня–червня 2007 року має досить високий рівень виконання річного уточненого плану. Зважаючи на те, що всі вони були затверджені в обсязі, нижчому за фактичні дані 2006 року, існує висока ймовірність того, що в II півріччі 2007 року до бюджету міста Комсомольська будуть внесені відповідні зміни.

Основним джерелом надходжень закріплених доходів залишається податок з доходів фізичних осіб, питома вага якого в доходах бюджету без урахування трансфертів перевищує 70,0%. При цьому основним платником цього податку залишається ВАТ «Полтавський ГЗК», питома вага якого в загальному обсязі цього виду надходжень бюджету міста перевищує 62,6%. На цьому підприємстві працює понад 50,0% загальної чисельності зайнятих в економіці міста без урахування малого бізнесу, а рівень оплати праці є одним з найвищих. Проте збереження негативної динаміки останніх років щодо чисельності робітників ГЗКу в наступних періодах може призвести до скорочення обсягу основного джерела доходів бюджету. Поки що, зростання цього виду доходів бюджету підтримується, переважно, високим темпом росту рівня оплати праці робітників промислової сфери та підвищенням з 01.01.2007 р. ставки оподаткування. За результатами I півріччя 2007 року ВАТ «Полтавський ГЗК» перерахувало до бюджету міста 12,9 млн. грн. податку з доходів фізичних осіб, що складає 64,7% обсягу 2006 року.

За результатами січня-червня 2007 року сума недоїмки по сплаті податку з доходів фізичних осіб зменшилась у 2,4 рази до 120,7 тис. грн., що відповідає сумі податкового боргу за цим джерелом надходжень станом на 01.07.2006 р.

Другим за обсягом джерелом делегованих доходів виступає єдиний податок, фактичні надходження якого за результатами першого півріччя 2007 року складають 56,6%. З огляду на це, можна припустити, що за результатами року сума цих доходів перевищить фактичний обсяг 2006 року більш ніж на 10,0%. Станом на 01.07.2007 року податковий борг по сплаті єдиного податку залишається незначним та складає 0,5 тис. грн.

Питома вага інших статей у структурі закріплених доходів не перевищує 3,0%.

Провідні позиції в структурі власних джерел надходжень зберігає плата за землю. Слід зазначити, що зростання цього доходу підтримується, переважно, збільшенням орендної плати та земельного податку за рахунок росту загальної площі земельних ділянок, що знаходяться в оренді.

Детально структуру та динаміку надходжень від плати за землю наведено нижче.

Таблиця 2.5. Надходження плати за землю у розрізі платежів протягом 2006-I півріччі 2007 рр., тис. грн.

Показники	2006 рік фактичне виконання	2007 р. затверджено бюджетом з урахуванням змін	I півріччя 2007 року, виконання	Виконання затвердженого з плану на 2007 р., %	Темп росту уточненого плану на 2007 рік до фактичного виконання 2006 року %
Плата за землю, в тому числі:	6 741,6	7 438,2	3 508,3	47,2	110,3
Земельний податок з юридичних осіб	5 950,9	6 376,4	2 884,1	45,2	107,2
Орендна плата з юридичних осіб	510,0	786,8	463,5	58,9	154,3
Земельний податок з фізичних осіб	11,1	10,0	3,5	35,0	90,1
Орендна плата з фізичних осіб	269,6	265,0	157,2	59,3	98,3

Джерело: Фінансове управління Комсомольської міської ради

Також, в 2007 році заплановане надходження більше ніж 2,0 млн. грн. від розміщення вільних бюджетних коштів на депозитних рахунках в банку. За результатами I півріччя 2007 року уточнений річний план за цією доходною статтею виконано на 62,8%. Динаміка надходження місцевих податків та зборів у звітному році майже відповідає рівню 2006 року.

На противагу цьому, в 2007 році спостерігається скорочення таких доходних статей як «Збір за користування надрами» за рахунок зниження ставок на видобуток будівельних матеріалів та «Податок на прибуток комунальних підприємств» у зв'язку з погіршенням фінансового стану комунальних підприємств та переходом частини з них на іншу схему оподаткування.

Звітний період характеризується високим темпом росту та зростанням питомої ваги в структурі загального фонду доходної частини бюджету офіційних трансфертів. Зокрема, згідно з уточненим бюджетом на 2007 рік, обсяг субвенцій та дотацій з Державного бюджету, проти 2006 року, збільшиться вдвічі. Станом на 01.07.2007 виконання річного плану з урахуванням змін складає 41,5%.

Динаміку надходження до бюджету м. Комсомольська трансфертів протягом 2006-I півріччя 2007 рр. трансфертів наведено у таблиці (Таблиця 2.6).

Таблиця 2.6. Обсяг офіційних трансфертів, отриманих до загального бюджету за 2006-I півріччя 2007 рр., тис. грн.

Показник	2006 рік виконання	Затверджено з урахуванням змін на 2007р.	I півріччя 2007 року, фактичне виконання	% до затвердженого з урахуванням змін на 2006 р.
Субвенції з Державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги та надання пільг соціально незахищеним верствам населення	7 739,1	16 123,9	7 585,5	47,0
Субвенція з Державного бюджету місцевим бюджетам на будівництво та придбання житла військовослужбовцям	0,0	90,0	0,0	0,0
Субвенція з Державного бюджету місцевим бюджетам на проведення виборів депутатів Верховної Ради АРК, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів	66,0	139,3	139,3	100,0
Субвенція з Державного бюджету місцевим бюджетам на соціально-економічний розвиток відповідних територій	891,0	831,0	100,0	12,0
Субвенція з Державного бюджету місцевим бюджетам на виконання інвестиційних проектів	-	1 200,0	400,0	33,3
Субвенція з Державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення виплат визначених Законом України "Про освіту"	515,1	544,9	272,5	50,0
Субвенція з державного бюджету на ведення та адміністрування Державного реєстру виборців	-	55,8	0,0	0,0
Інші субвенції	482,8	556,7	258,0	46,3
Додаткова дотація з Державного бюджету АРК та обласним бюджетам на зменшення фактичних диспропорцій між місцевими бюджетами через нерівномірність мережі бюджетних установ	141,7	447,0	151,2	33,8
Додаткові дотації, які отримуються з Державного бюджету	904,8	0,0	0,0	-
Додаткова дотація з Державного бюджету на забезпечення видатків на оплату праці працівників бюджетних установ	0,0	2 502,4	431,0	17,2
Всього	10 740,4	22 491,0	9 337,4	41,5

Джерело: Фінансове управління Комсомольської міської ради

Згідно з наведеними даними, зростання суми офіційних трансфертів загального фонду пов'язане, насамперед, зі збільшенням обсягу субвенції з Державного бюджету на виплату допомоги та надання пільг соціально незахищеним верствам населення, а також дотацій. При цьому надходження до бюджету міста в I півріччі 2007 року дотацій та капітальних субвенцій коливається в межах 12,0-33,8% від уточненого річного обсягу.

Протягом звітної періоду до спеціального фонду доходної частини бюджету міста без урахування коштів, що передаються з загального фонду до спеціального, надійшло коштів на суму 9 826,0 тис. грн., що складає 73,5% уточненого річного плану. Зокрема, рівень надходження в січні-червні 2007 рр. власних доходів бюджетних організацій складає 113,9%, затвердженого з урахуванням змін обсягу на 2007 рік

Аналіз виконання доходів спеціального фонду бюджету м. Комсомольська наведено в таблиці (Таблиця 2.7).

Таблиця 2.7. Виконання спеціального фонду доходної частини бюджету міста за 2006-I півріччя 2007 рр., тис. грн.

Показник	2006 рік	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін	I півріччя 2007 року	% до затвердженого з урахуванням змін на 2007 рік	% затвердженого на 2007 рік з урахуванням змін до фактичного виконання в 2006 році
Податок з власників транспортних засобів	1 295,4	1 357,7	655,9	48,3	104,8
Власні надходження бюджетних організацій	5 172,9	2 616,5	2 979,8	113,9	50,6
Доходи бюджету розвитку, у тому числі:	8 308,2	8 750,0	3 827,5	43,7	105,3
питома вага надходжень в загальній сумі доходів, %	34,1	65,5	39,0	-	-
- надходження коштів від приватизації майна	1 344,3	1 170,0	269,1	23,0	87,0
- надходження коштів від продажу землі	6 963,9	7 580,0	3 558,4	46,9	108,8
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	6 509,0	0,0	1 910,2	-	0,0
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	1 277,6	637,2	452,4	71,0	49,9
Разом	22 564,9	13 361,4	9 826,0	73,5	59,2
Трансферти	1 815,6	0,0	0,0	-	0,0
питома вага трансфертів в загальній сумі доходів, %	7,4	0,0	0,0	-	0,0
Разом доходів	24 380,6	13 361,4	9 826,0	73,5	54,8
Кошти, що передаються із загального фонду до спеціального	891,0	2 191,6	67,5	3,1	246,0
Всього	25 271,6	15 553,0	9 893,6	63,6	61,5

Джерело: Фінансове управління Комсомольської міської ради

Як видно з наведених даних, протягом I півріччя 2006 року у спеціальному фонді доходної частини бюджету міста відбулися певні структурні зміни. Зокрема, збільшилась питома вага основного джерела надходжень спеціального фонду

бюджету міста – доходів від операцій з капіталом, переважно, за рахунок відсутності в 2007 році трансфертів з Державного бюджету до спеціального фонду доходної частини бюджету міста.

Запланований темп росту доходів бюджету від приватизації землі та об'єктів, що знаходиться у комунальній власності, складає 105,3%. При цьому передбачалось збільшення надходжень від продажу землі, тоді як обсяг доходів від приватизації об'єктів комунальної власності знизиться. Станом на 01.07.2007 рр. рівень виконання уточненого річного плану за надходженням до бюджету міста коштів від продажу об'єктів комунальній власності складає 23,0%.

Високий рівень виконання уточненого річного плану за власними надходженнями бюджетних організацій пояснюється тим, що до цієї статті доходів включають благодійні внески, гранти та дарунки, отримані бюджетними установами, а також кошти, що отримуються бюджетними установами на виконання окремих доручень, а ці надходження бюджетом міста, зазвичай, не плануються.

Також, у звітному періоді до бюджету міста надійшла ще одна частина коштів на відшкодування втрат сільськогосподарського і лісгосподарського виробництва обсягом 1 910,2 тис. грн., які не були передбачені бюджетом міста на 2007 рік. Кошти надходять від Полтавського ГЗКу згідно з постановою Кабінету Міністрів України, оскільки частина Єрестовського залізорудного родовища, розробка якого розпочалася в 2006 році, знаходиться на сільськогосподарських землях Комсомольської міської ради.

Заплановане скорочення в 2007 році надходження коштів до доходної частини бюджету міста від сплати збору за забруднення навколишнього природного середовища обумовлене тим, що в 2006 році частину коштів ВАТ «ПГЗК» заплатило наперед. Високий рівень виконання цієї доходної статті за результатами I півріччя 2007 року підтримуються збільшенням в 2006 році коефіцієнта відрахувань для комбінату.

Доходна частина бюджету міста за результатами I півріччя 2007 року була виконана в обсязі 47 015,2 тис. грн. (без врахування коштів, які передаються до бюджетів нижчих рівнів та з загального фонду в спеціальний), що складає 49,3% від затвердженого плану на 2007 рік з урахуванням змін. При цьому її структура характеризується зростанням питомої ваги трансфертів, переважно, за рахунок значного збільшення обсягу соціально спрямованих субвенцій. Слід зазначити, що за результатами I півріччя 2007 року рівень виконання уточненого річного плану за цим джерелом надходжень є найнижчим – 41,5%. Динаміка надходження до бюджету міста коштів від приватизації землі та об'єктів, що знаходяться у комунальній власності відповідає загальнодержавним тенденціям: 30-40% припадає на I півріччя, 50-60% на II півріччя. Сума недоїмки бюджету протягом I півріччя 2007 року, скоротилась в 2,2 рази до 135,4 тис. грн. Це відбулось, виключно, за рахунок погашення частини податкового боргу за податком з доходів фізичних осіб.

Незважаючи на це, основним джерелом доходної бази м. Комсомольська залишаються податкові надходження, а саме податок з доходів фізичних осіб та плата за землю, які забезпечують більше ніж 50% доходної частини бюджету міста без урахування коштів, що передаються з однієї частини бюджету в іншу. Головним платником податків до бюджету міста залишається ВАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат», який забезпечує понад 60,0% зазначених видів платежів.

2.3. Виконання видаткової частини бюджету м. Комсомольська за результатами I півріччя 2007 року

За результатами звітного періоду з бюджету міста здійснено видатків обсягом 43 950,0 тис. грн., що складає 43,5% від затвердженого з урахуванням змін плану на 2007 рік. Зокрема, майже всі основні видаткові статті виконано на рівні нижчому ніж 48,0%.

Детальну структуру видаткової частини бюджету за економічною класифікацією наведено нижче.

Таблиця 2.8. Видаткова частина бюджету міста за економічною класифікацією без урахування коштів, що передаються з однієї частини бюджету в іншу, та коштів, що передаються до бюджетів нижчих рівнів, за результатами 2006-I півріччя 2007 рр., тис. грн.

Видатки	2006 рік виконання	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін	I півріччя 2007 року виконання
Поточні видатки	60 908,9	83 749,4	37 674,0
в тому числі захищені статті загального фонду місцевого бюджету	50 140,2	72 004,0	32 414,6
питома вага поточних видатків в загальному обсязі витрат	78,9%	82,8%	85,7%
питома вага захищених статей видатків в обсязі витрат загального фонду бюджету	86,9%	88,0%	90,7%
Оплата праці працівників бюджетних установ	23 537,3	29 258,0	13 094,6
Нарахування на заробітну плату	8 446,4	10 621,3	4 737,9
питома вага видатків на оплату праці та нарахування на неї в загальному обсязі витрат	41,4%	39,4%	40,6%
Придбання предметів постачання і матеріалів, оплата послуг та інші видатки	7 405,5	10 198,1	4 296,9
Видатки на відрядження	193,0	337,7	157,7
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	5 319,4	5 733,1	2 314,4
Дослідження і розробки, державні програми	1 461,0	1 257,1	556,2
Виплата процентів, доходу за зобов'язаннями	242,0	960,1	478,7
Субсидії і поточні трансферти	14 304,3	25 384,0	12 037,7
питома вага субсидій та поточних трансфертів в загальному обсязі витрат	18,5%	25,1%	27,4%
Субсидії і поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	1 625,8	2 166,7	984,9
Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів	2 960,9	5 673,2	2 836,6
Поточні трансферти населенню	9 717,6	17 544,1	8 216,1
Капітальні видатки	16 259,1	17 085,7	6 276,2
питома вага капітальних видатків в загальному обсязі витрат	21,1%	16,9%	14,3%
Придбання основного капіталу	15 936,3	16 272,9	5 832,4
Капітальні трансферти без урахування коштів, що передаються з загального фонду до спеціального	322,8	812,8	443,8
Нерозподілені видатки	0,0	308,2	0,0
Кредитування з вирахуванням погашень	-0,7	-0,5	-0,3
Разом	77 167,2	101 142,7	43 950,0

Джерело: Фінансове управління Комсомольської міської ради

Видаткова частина бюджету міста за економічною класифікацією у 2007 році характеризується зростанням обсягу та питомої ваги поточних видатків, переважно, за рахунок збільшення суми поточних трансфертів населенню та органам державної влади. Тоді як обсяг капітальних видатків, затверджений на 2007 рік, майже відповідає рівню 2006 року. На фоні росту обсягу поточних видатків питома вага капітальних видатків скоротилась.

Узагальнений аналіз виконання видаткової частини бюджету м. Комсомольська за функціональною класифікацією наведено в таблиці (Таблиця 2.9).

Таблиця 2.9. Виконання видаткової частини бюджету за 2006-I півріччя 2007 рр., тис. грн.

Показник	2006 рік	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін	I півріччя 2007 року	% до затвердженого з урахуванням змін на 2007 рік	% затвердженого на 2007 рік з урахуванням змін до фактичного виконання в 2006 році
Основні видаткові статті	73 562,1	94 395,6	40 666,5	43,1	128,3
Державне управління	5 656,5	5 863,7	2 748,8	46,9	103,7
Освіта	20 122,2	25 967,8	10 977,1	42,3	129,1
Охорона здоров'я	14 189,1	16 338,4	7 566,3	46,3	115,1
Соціальний захист і соціальна допомога	8 980,0	17 847,6	8 264,6	46,3	198,7
Житлово-комунальне господарство	5 281,2	3 654,0	1 850,7	50,6	69,2
Культура і мистецтво	1 739,9	2 182,7	1 023,9	46,9	125,4
Засоби масової інформації	282,8	205,0	106,9	52,1	72,5
Фізична культура і спорт	2 374,4	2 695,0	1 182,7	43,9	113,5
Будівництво	11 296,9	11 516,2	3 911,1	34,0	101,9
С/г, лісове господарство, рибальство і мисливство	166,0	195,5	89,5	45,8	117,7
Транспорт	2 617,9	2 988,3	1 156,8	38,7	114,1
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	257,9	480,6	365,6	76,1	186,4
Охорона навколишнього природного середовища та ядерна безпека	0,0	1 561,4	610,0	39,1	-
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	83,7	134,8	61,7	45,8	161,1
Обслуговування боргу	242,0	960,1	478,7	49,9	396,7
Цільові фонди	271,5	1 804,4	272,3	15,1	664,6
Видатки, не віднесені до основних груп	645,0	1 074,5	447,1	41,6	166,6
Разом видатків	74 207,1	95 470,1	41 113,6	43,1	128,7
Кошти, що передаються до Державного бюджету	2 895,9	5 673,2	2 836,6	50,0	195,9
Кошти, що передаються до бюджетів інших рівнів	65,0	0,0	0,0	-	0,0
Всього видатків	77 168,0	101 143,3	43 950,2	43,5	131,1
Надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла з вирахуванням погашення	-0,7	-0,5	-0,3	49,7	70,5
Всього видатків	77 167,3	101 142,7	43 950,0	43,5	131,1
Кошти, що передаються за взаємними розрахунками до міського бюджету	891,0	2 191,6	67,5	3,1	246,0
Всього	78 058,3	103 334,3	44 017,5	42,6	132,4

Джерело: Фінансове управління Комсомольської міської ради

Освіта. В звітному періоді найбільшою видатковою статтею бюджету міста залишається освіта. Станом на 01.07.2007 р. рівень виконання уточненого річного плану складає 42,3%, у тому числі за загальним фондом 41,9%, за спеціальним –

51,5%. Зокрема, за результатами I півріччя 2007 року проведено асигнування на оплату комунальних послуг та енергоносіїв в обсязі 36,2% від затвердженого річного обсягу. Найбільшою статтею асигнувань залишається оплата праці працівників бюджетних установ та нарахування на заробітну плату – 73,0%. Мережа закладів освіти залишається незмінною і налічує 16 установ.

Охорона здоров'я. За результатами I півріччя 2007 року виконання видаткової частини за вказаним напрямом складає 46,3% уточненого річного плану, у тому числі за загальним фондом – 43,5%, за спеціальним – 90,9%. Зокрема, за результатами I півріччя 2007 року проведено асигнування на придбання медикаментів, перев'язувальних матеріалів та харчування, в обсязі 26,2% від затвердженого річного обсягу. Це значною мірою пов'язано з внесенням змін у нормативні документи, які регулюють процедуру закупівель товарів, робіт та послуг бюджетними установами. Найбільшою видатковою статтею залишається оплата праці працівників охорони здоров'я, на яку припадає 71,3% від загального обсягу витрат.

Соціальний захист та соціальне забезпечення. За 2006 рік виконання видаткової частини бюджету міста в цілому за галуззю склало 46,3% затвердженого з урахуванням змін річного плану, в тому числі за загальним фондом – 46,1%, спеціальним – 264,6%. Динаміка асигнувань бюджету, які проводяться за цією галуззю, значною мірою залежить від графіку перерахування з Державного бюджету до бюджету міста соціально спрямованих субвенцій.

Житлово-комунальне господарство. Обсяг бюджетних асигнувань за цим напрямком за результатами I півріччя 2007 року є відносно високим та складає 50,6% уточненого річного плану. Проте порівняно з 2006 роком обсяг видатків за цією статтею зменшується. Це пов'язано, виключно, з відсутністю в бюджеті міста на 2007 рік трансфертів з Державного бюджету на заходи щодо погашення заборгованості громадян за житлово-комунальні послуги та енергоносії в рахунок часткової компенсації втрат від знецінення грошових заощаджень, а також погашення заборгованості минулих років з різниці в тарифах на житлово-комунальні послуги та їх собівартістю. Загальний обсяг їх надходження в 2006 році склав 1,5 млн. грн.

Будівництво. Річний обсяг асигнувань за цією галуззю, затверджений на 2007 рік на рівні, що відповідає фактичному обсягу видатків 2006 року. При цьому фактичний обсяг фінансування за результатами I півріччя 2007 року є відносно низький – 34,0%. Хоча така динаміка спостерігалась і в 2006 році. Крім того, в 2007 році були внесені зміни до нормативних документів, які регулюють тендерну процедуру, у зв'язку з чим договори між бюджетними установами та будівельними компаніями на виконання відповідних робіт було укладено пізніше запланованого.

Транспорт. За результатами звітного періоду виконання уточненого річного плану за цією статтею є одним з найнижчих 38,7%, у тому числі за загальним фондом – 30,7%, спеціальним – 48,3%. Така ситуація, здебільшого, пов'язана з низьким обсягом надходження до бюджету міста субвенції з Державного бюджету на здійснення компенсаційних виплат на пільговий проїзд окремим категоріям громадян.

Кошти, що передаються до бюджетів інших рівнів. В 2007 році Комсомольськ зберігає статус міста-донора. Зокрема, місто щороку перераховує кошти до Державного бюджету в обсязі, який відповідає різниці між доходами та видатками, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів. У 2007 році обсяг цих коштів збільшиться вдвічі до 5,7 млн. грн. За результатами аналізованого періоду до Державного бюджету перераховано 50,0% запланованої річної суми.

За результатами звітного періоду з бюджету міста здійснено видатків обсягом 43 950,0 тис. грн., що складає 43,5% від затвердженого з урахуванням змін плану на 2007 рік. Зокрема, майже всі основні видаткові статті виконано на рівні, нижчому ніж 48,0%. Загалом, видаткова частина бюджету міста за економічною класифікацією у 2007 році характеризуються зростанням обсягу та питомої ваги поточних видатків, переважно, за рахунок збільшення суми поточних трансфертів населенню та органам державної влади. Тоді як обсяг капітальних видатків, затверджений на 2007 рік, майже відповідає рівню 2006 року. На фоні росту обсягу поточних видатків питома вага капітальних видатків скоротилась.

Видаткова частина бюджету міста за функціональною класифікацією, як і в попередніх періодах, має соціальне спрямування, основними видатковими статтями є видатки на освіту, охорону здоров'я (переважно асигнування на оплату праці працівників бюджетних установ та нарахування на заробітну плату), питома вага яких у структурі витрат бюджету без урахування коштів, що передаються з однієї частини бюджету в іншу, перевищує 30,0%.

Крім того, значний обсяг бюджетних асигнувань проходить за такими видатковими статтями як будівництво та житлово-комунальне господарство. За результатами I півріччя 2007 року фактичний обсяг їх фінансування не перевищив 39,0% уточненого річного плану. Зазвичай, основна сума капітальних асигнувань бюджету міста припадає на II півріччя.

В 2007 році Комсомольськ зберігає статус міста-донора. Зокрема, місто щороку перераховує кошти до Державного бюджету в обсязі, який відповідає різниці між доходами та видатками, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів. В 2007 році обсяг цих коштів збільшиться вдвічі до 5,7 млн. грн. За результатами аналізованого періоду до Державного бюджету перераховано 50,0% запланованої річної суми.

3. Боргові зобов'язання міста

До консолідованого боргу міста відносять прямі зобов'язання, прострочену кредиторську заборгованість та умовні зобов'язання (гарантії) місцевих органів влади, а також фінансові зобов'язання та прострочену кредиторську заборгованість підприємств та організацій комунальної форми власності.

Бюджетні фінансові зобов'язання м. Комсомольська

У I півріччі 2007 року, як і в 2006 році, позички з єдиного казначейського рахунку не залучались.

Прямі боргові зобов'язання станом на 01.07.2007 р.

Наприкінці липня 2006 року Комсомольська міська рада здійснила випуск процентних муніципальних облігацій внутрішньої позики серії А номіналом 1,0 тис. грн. на загальну суму 8,0 млн. грн. строком обігу 3 роки – з 31 липня 2006 року по 30 липня 2009 року включно. Дата погашення облігацій за номінальною вартістю – 31 липня 2009 року.

Облігації були випущені для фінансування бюджету розвитку з метою реалізації проектів капітального будівництва, енергозбереження в бюджетній сфері, на комунальних підприємствах міста і проектів розвитку інфраструктури міста.

Запозичення у формі випуску облігацій місцевої позики здійснюється на підставі рішення 48-ї сесії Комсомольської міської ради «Про місцевий бюджет на 2006 рік» (із змінами та доповненнями, внесеними рішеннями 50-ї сесії IV скликання від 21.03.2006 р. Комсомольської міської ради «Про внесення змін в п. 1 та п. 2 до рішення 48-ї сесії четвертого скликання від 26.01.2006 р. «Про місцевий бюджет на 2006 рік» пп. 16-20).

Станом на 04.08.2006 р. облігації було повністю розміщено з купонною ставкою 12,0% річних на всі періоди. Процентний дохід сплачується щоквартальними платежами. Платіжним агентом випуску облігацій виступає ТОВ КБ «Фінанси та Кредит», лід-менеджерами – ТОВ КБ «Фінанси та Кредит» та ВАТ КБ «Хрещатик».

Таблиця 3.1. Графік виплати відсотків за облігаціями обсягом 8,0 млн. грн., які планується здійснити з бюджету м. Комсомольська протягом всього періоду обігу

Процентний період	Дата виплати доходу	Тривалість, днів	Обсяг виплат на всю сукупність облігацій, тис. грн.	Обсяг виплат за рік, тис. грн.
1	31.10.2006	92	241,97	241,97
2	31.01.2007	92	241,97	
3	01.05.2007	90	236,71	
4	31.07.2007	91	239,34	
5	31.10.2007	92	241,97	960,00
6	31.01.2008	92	241,76	
7	30.04.2008	90	236,07	
8	30.07.2008	91	238,69	
9	30.10.2008	92	241,3	957,82
10	30.01.2009	92	241,52	
11	01.05.2009	91	239,34	
12	31.07.2009	91	239,34	720,20

Джерело: Фінансове управління Комсомольської міської ради

Впродовж I півріччі 2007 року Комсомольська рада дотримуючись наведеного вище графіка здійснила дві виплати процентного доходу за муніципальними облігаціями місцевої позики обсягом 478,7 тис. грн.

Отже, протягом I півріччя 2007 року обсяг прямого боргу Комсомольської міської ради залишався незмінним – 8,0 млн. грн.

Прострочена бюджетна кредиторська заборгованість.

За результатами I півріччя 2007 року продовжує зростати прострочена кредиторська заборгованість бюджету міста. Порівняно з початком року, її обсяг збільшився на 48,9% до 547,5 тис. грн. При цьому маже вся сума припадає на заборгованість загального фонду.

Динаміку зміни обсягів простроченої кредиторської заборгованості наведено нижче в таблиці.

Таблиця 3.2. Прострочена кредиторська заборгованість бюджету м. Комсомольська за загальним та спеціальним фондами за 2006-I півріччя 2007 рр. , тис. грн.

Галузь	01.01.2007	01.07.2007
Державне управління	0,6	0,9
Освіта	4,2	3,4
Охорона здоров'я	18,7	30,5
Соціальний захист і соціальна допомога	215,0	354,4
Будівництво	7,2	0,0
Транспорт	121,5	158,0
Інші послуги пов'язані з економічною діяльністю	0,3	0,3
Всього	367,6	547,5

Джерело: Фінансове управління Комсомольської міської ради

Зростання простроченої кредиторської заборгованості загального фонду спричинене значним збільшенням її обсягу за статтями «Транспорт», «Охорона здоров'я» та «Соціальний захист та соціальна допомога» у зв'язку з надходженням не у повному обсязі субвенцій з Державного бюджету на відшкодування платежів за пільгами, які встановлені на загальнодержавному рівні.

Фінансові зобов'язання та кредиторська заборгованість підприємств та організацій комунальної форми власності

За результатами I півріччя 2007 року непогашений залишок за кредитами мають два комунальні підприємства – КВП «Комсомольськтеплоенерго» та житлово-експлуатаційне ПП «Сервіс-житло». Станом на 01.07.2007 р. сукупна сума боргу цих підприємств складає 1 655,0 тис. грн.

Крім того, в I півріччі 2007 року спостерігається зростання простроченої кредиторської заборгованості комунальних підприємств, які надають послуги з утримання будинків, тепlopостачання та підігрів води, тоді як скоротилась сума боргу Виробничого управління водопровідно-каналізаційного господарства. Порівняно з початком року загальний обсяг простроченої кредиторської заборгованості комунальних підприємств збільшився на 3,7% до 6 489,1 тис. грн.

Станом на 01.07.2007 р. прямий борг Комсомольської міської ради складає 8,0 млн. грн. (облігації внутрішньої місцевої позики Комсомольської міської ради строком обігу 3 роки), пряме боргове навантаження на уточнений бюджет міста Комсомольська на 2007 рік без урахування трансфертів дорівнює 11,0%.

Консолідований борг м. Комсомольська з урахуванням прямого боргу, простроченої кредиторської заборгованості бюджету (547,5 тис. грн.), фінансових зобов'язань та простроченої кредиторської заборгованості комунальних підприємств міста (8 144,1 тис. грн.) складає 16 691,6 тис. грн.

Висновок

Зважаючи на результати проведеного аналізу соціально-економічного розвитку та виконання бюджету міста Комсомольська за результатами I півріччя 2007 року, рейтингове агентство прийняло рішення про підтвердження кредитного рейтингу м. Комсомольська на рівні «aaA-», зі стабільним прогнозом.

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу муніципальних рейтингів

О. В. Шубіна

**Старший фінансовий аналітик відділу
муніципальних рейтингів**

К. М. Мамонова

Додатки

Бюджет м. Комсомольська за результатами 2004-І півріччя 2007 рр. у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

Показник	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року
Податкові надходження	29 725,2	39 038,2	49 436,8	27 109,0
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	3 752,5	4 884,1	13 150,5	5 475,6
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів та трансфертів до спеціального фонду	9 162,7	11 680,6	11 665,1	8 837,4
Операційні надходження всього	42 640,4	55 602,8	74 252,4	41 422,1
Поточні видатки	24 018,9	36 676,4	46 362,6	25 157,7
Субсидії та поточні трансферти	15 735,2	14 063,8	14 304,3	12 037,7
Операційні видатки всього	39 754,1	50 740,2	60 666,9	37 195,3
Операційний баланс	2 886,3	4 862,6	13 585,6	4 226,7
Фінансовий дохід	0,1	0,0	568,5	1 265,7
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	0,0	242,0	478,7
Фінансовий баланс	0,1	0,0	326,5	786,9
Поточний баланс	2 886,5	4 862,6	13 912,1	5 013,7
Капітальні надходження	2 516,0	11 530,9	8 308,2	3 827,5
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	741,0	1 702,0	1 782,0	567,5
Капітальні надходження всього	3 257,0	13 232,9	10 090,2	4 395,1
Капітальні видатки	4 037,8	15 194,4	15 936,3	5 832,4
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	1 466,6	1 022,2	322,8	443,8
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	666,0	626,0	891,0	67,5
Капітальні видатки всього	6 170,4	16 842,5	17 150,1	6 343,7
Капітальний баланс	-2 913,4	-3 609,7	-7 059,8	-1 948,7
Баланс після капітальних видатків	-27,0	1 252,9	6 852,1	3 065,0
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	-0,6	-0,5	-0,7	-0,3
Профіцит/дефіцит	-26,3	1 253,4	6 852,9	3 065,3

Фінансування бюджету м. Комсомольськ в 2004-І півріччя 2007 роках, тис. грн.

Показник	2004 рік	2005 рік	2006 рік	I півріччя 2007 року
Профіцит/дефіцит	-26,3	1 253,4	6 852,9	3 065,3
Фінансування	26,3	-1 253,5	-6 852,9	-3 065,3
Зміни залишків	28,7	-1 253,4	-1 373,0	1 104,9
залишок на початок року	11,94	1 379,00	5 010,33	4 005,38
залишок на кінець року	127,24	2 632,40	6 449,53	2 900,48
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	-5 479,9	-4 170,2
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	0,0	9 000,0	8 165,0
Розміщення коштів з депозитів або придбання цінних паперів	0,0	0,0	14 479,9	12 335,2
Фінансування за рахунок короткотермінових позичок за рахунок єдиного казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0
Запозичення	10 934,4	0,0	0,0	0,0
Погашення	10 934,4	0,0	0,0	0,0
Інші розрахунки	0,0	-0,1	0,0	0,0

Динаміка доходної частини бюджету за 2004-І півріччя 2007 рр., тис. грн.

Показники	2004 рік	2005 рік	2006 рік	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін	І півріччя 2007 року
Податкові надходження	29 725,2	39 038,1	49 436,8	58 669,9	27 109,0
<i>питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету (без урахування коштів, що передаються з однієї частини бюджету в іншу), %</i>	65,7%	57,2%	58,8%	61,5%	57,7%
Податок з доходів фізичних осіб	19 351,1	27 298,9	35 851,8	44 501,4	20 568,9
Податок на прибуток підприємств	11,4	8,9	408,8	320,0	42,0
Податок з власників транспортних засобів	864,8	1 076,9	1 295,4	1 357,7	655,9
Плата за землю	5 864,7	6 094,5	6 741,6	7 438,2	3 508,3
Плата за видачу ліцензій та сертифікатів	27,3	28,2	34,1	32,2	16,1
Плата за торговий патент на деякі види підприємницької діяльності	324,3	552,7	930,0	900,0	452,1
Місцеві податки та збори	598,0	609,8	626,4	619,9	316,4
Єдиний податок	2 005,0	2 590,6	2 261,0	2 240,0	1 267,7
Неподаткові надходження	3 693,0	4 395,9	12 441,0	4 814,0	6 288,6
<i>питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету (без урахування коштів, що передаються з однієї частини бюджету в іншу), %</i>	8,2%	6,4%	14,8%	5,0%	13,4%
Відсотки банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами	0,0	0,0	568,4	2 015,6	1 265,7
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	0,0	0,0	6 509,0	0,0	1 910,2
Державне мито	310,8	86,6	101,0	96,9	75,3
Адміністративні штрафи	49,9	22,5	53,1	50,0	37,4
Інші надходження	41,2	20,6	36,5	35,0	20,3
Власні надходження бюджетних установ та організацій	3 288,0	4 266,0	5 172,9	2 616,5	2 979,8
Доходи від операцій з капіталом	2 516,0	11 530,9	8 308,2	8 750,0	3 827,5
<i>питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету (без урахування коштів, що передаються з однієї частини бюджету в іншу), %</i>	5,6%	16,9%	9,9%	9,2%	8,1%
- кошти від продажу основного капіталу	818,4	1 067,1	1 344,3	1 170,0	269,1
- кошти від продажу землі і нематеріальних активів	1 697,5	10 463,8	6 963,9	7 580,0	3 558,4
Цільові фонди	59,7	488,2	1 278,0	637,2	452,7
Збір за забруднення навколишнього середовища	59,3	487,7	1 277,6	637,2	452,4
Цільові та інші фонди	0,4	0,5	0,4	0,0	0,3
<i>питома вага цільових фондів в обсязі доходної частини бюджету (без урахування коштів, що передаються з однієї частини бюджету в іншу), %</i>	0,1%	0,7%	1,5%	0,7%	1,0%
Разом доходів	35 993,9	55 453,1	71 464,1	72 871,1	37 677,8
Трансферти	9 237,7	12 756,6	12 556,1	22 491,0	9 337,4
<i>питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету (без урахування коштів, що передаються з однієї частини бюджету в іншу), %</i>	20,4%	18,7%	14,9%	23,6%	19,9%
Разом	45 231,6	68 209,7	84 020,2	95 362,1	47 015,2
Кошти, одержані із загального фонду до бюджету розвитку	666,0	626,0	891,0	2 191,6	67,5
Усього	45 897,6	68 835,7	84 911,2	97 553,7	47 082,8

Виконання видаткової частини загального фонду бюджету за 2006-I півріччя 2007 рр., тис. грн.

Показник	2006 рік	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін	I півріччя 2007 року	% до затвердженого з урахуванням змін на 2007 рік	% затвердженого на 2007 рік з урахуванням змін до фактичного виконання в 2006 році
Основні видаткові статті	54 211,8	75 067,2	32 520,4	43,3	138,5
Державне управління	5 135,6	5 405,0	2 503,2	46,3	105,2
Освіта	18 837,1	24 940,1	10 447,9	41,9	132,4
Охорона здоров'я	12 046,9	15 354,1	6 671,7	43,5	127,5
Соціальний захист і соціальна допомога	8 918,8	17 832,1	8 223,5	46,1	199,9
Житлово-комунальне господарство	3 496,1	3 632,5	1 532,6	42,2	103,9
Культура і мистецтво	1 535,7	2 098,6	872,9	41,6	136,7
Засоби масової інформація	257,1	205,0	103,3	50,4	79,7
Фізична культура і спорт	2 156,0	2 674,8	1 034,8	38,7	124,1
Транспорт	1 291,6	1 630,6	500,7	30,7	126,2
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	79,9	133,8	60,1	44,9	167,4
Обслуговування боргу	242,0	960,1	478,7	49,9	в 4,0 р. б
Видатки, не віднесені до основних груп	502,4	1 071,0	372,1	34,7	213,1
Разом видатків	54 714,2	76 138,2	32 892,4	43,2	139,2
Кошти, що передаються до Державного бюджету	2 895,9	5 673,2	2 836,6	50,0	195,9
Кошти, що передаються до інших бюджетів	65,0	0,0	0,0	-	0,0
Надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	0,0	0,0	0,0	-	-
Всього видатків	57 675,1	81 811,4	35 729,0	43,7	141,8
Кошти, що передаються із загального бюджету до фонду розвитку	891,0	2 191,6	67,5	3,1	в 2,5 р. б
Всього	58 566,1	84 003,0	35 796,6	42,6	143,4

Виконання видаткової частини спеціального фонду бюджету за 2006 – I півріччя 2007 рр., тис. грн.

Показник	2006 рік	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін	I півріччя 2007 року	% до затвердженого з урахуванням змін на 2007 рік	% затвердженого на 2007 рік з урахуванням змін до фактичного виконання в 2006 році
Основні видаткові статті	19 350,3	19 328,4	8 146,2	42,1	99,9
Державне управління	520,9	458,7	245,7	53,6	88,1
Освіта	1 285,2	1 027,7	529,2	51,5	80,0
Охорона здоров'я	2 142,2	984,3	894,6	90,9	45,9
Соціальний захист і соціальна допомога	61,2	15,5	41,0	264,6	25,3
Житлово-комунальне господарство	1 785,1	21,5	318,0	в 14,8 р. б	1,2
Культура і мистецтво	204,2	84,1	150,9	179,5	41,2
Фізична культура і спорт	218,4	20,2	147,9	в 7,3 р. б	9,2
Будівництво	11 296,9	11 516,2	3 911,1	34,0	101,9
Транспорт	1 326,3	1 357,7	656,0	48,3	102,4
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	208,9	475,6	364,1	76,5	227,7
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	3,7	1,0	1,7	166,2	26,7
Фонди	271,5	1 804,4	272,3	15,1	664,6
Видатки, не віднесені до основних груп	142,6	3,5	75,0	в 21,4 р. б	2,5
Разом видатків	19 492,9	19 331,9	8 221,2	42,5	99,2
Трансферти бюджетам інших рівнів	0,0	0,0	0,0	-	-
Надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла з урахуванням погашення	-0,7	-0,5	-0,3	49,7	70,5
Всього видатків	19 492,1	19 331,3	8 220,9	42,5	99,2